

KRISLAI

Socialfašistų Apjakimas. Keleiviniai Banditai. Tikslas ir Darbas. Pasiliuosavimas Nuo Fašistų.

Rašo Komunistas

Pirmas Lietuvių Darbininkų Dienraštis (First Lithuanian Workers' Daily) Išeina Kasdien, Apart Nedėdienių

L A I S V Ė

Darbininkai Visų Šalių. Vienykite! Jūs Nieko Nepralaimėsite, Tik Retežius, o Išlaimėsite Pasaulį!

No. 296.

Telephone, Stagg 3878

Brooklyn, N. Y., šeštadienis, Gruodžio (Dec.) 13, 1930

Pavienio Numerio Kaina 4c

Metai XX, Dienraščio XII

Lietuviški socialfašistai neat-silieka nuo nachališkiausių So-vietų Sąjungos priešu. Ištikru-ju, šioje srityje mūsų socialfa-sistų apjakimas senai pralenkė jų mizerną protą.

Pavyzdžiui, kuomet Maskvoje tapo nuteisti penki sabotažnin-kai sušaudymui, tai "Naujie-nos" šaukė: Maskvos teismas "davė pasauliui šlykščiausį re-ginį, kokį jisai kada nors yra ma-tęs dvidešimtam šimtmetį." Kaip tai, girdi, jiems nerodoma pasigailejimo!

Bet Sovietų valdžia "pasigai-lėjo" ir mirties bausmę pakeitė dešimties metų kalėjimu. Ir socialfašistų "Keleivis" traukia: "Zinodami, kad jie nieko nekalti, bolševikai neturėjo dra-sos juos ir sušaudyti." Ir tu būk geras tiems buržuazijos pakalikams.

Trys šimtai tūkstančių gerai organizuotos Raudonosios Ar-mijos steigia Sovietus Činijoje. Tai milžiniškas masių ju-dėjimas prieš militaristus ir imperialistus. Tam judėjimui vadovauja Činijos Komunistų Partija. Ji "Keleivis" vadina juos "banditais", kurie "basto-si plėšdami ramius gyventojus." Tikrai keleiviniai literatinių banditai gali šitaip apjakusiai rašyti apie Činijos varguolių kovą už pasiliuosavimą.

Tankiai mes guodžiamės, kad pas mus stoka energijos, truka-ta veikėjų ir tt. Bet tai tik mūsų nemokėjimas sumobilizuoti mūsų spēkas konkrečiam dar-bui. Nemokame mes aiškiai pabrėžti mūsų tikslo. O kuomet draugai nemato apčiuopia-mo tikslo, jie nustoja noro dirbti. Pasekmės: nusiminimas, nepasitikėjimas savo spē-komis.

Kiekvienam mūsų darbu turi būt aiškus tikslas. O atsie-kimui to tikslo pas mus atsirais pakankamai spēkų ir energijos.

Tai aiškiai parodo mūsų va-jus už Lietuvos Darbininkų Su-sivienijimą New Yorko valstijoje. Kiek čia gyvo, gražaus darbo; kiek naujų spēkų stoji j talka! Rochesteryje, seno Su-sivienijimo kuopoj nebuvo dau-giau kaip 22 nariai. Nepaisant, kad septyni jų nuėjo su Gegu-žiu, šiandien LDS kuopa jau turi apie 60 narių—40 tūkstan-tinių. Jie žada turėti 100 na-rių su naujais metais. Mažoji kolonijoj Schenectady jau yra 20 tūkstantinių narių. Brook-lyne apie 50 naujų narių įstojo per vieną susirinkimą.

Paliuosavome savo spēkas iš po fašistinio jungo ir matote, kaip jos dirba tikrą darbinin-kišką darbą. Ir šimtai lietu-vių darbininkų, kurių j fašistų vadovaujama organizacija ne-būtų buvę galima nė lazdos pag-elba įvartyti, šiandien stoji j Lietuvos Darbininkų Susivieni-jimą be jokios agitacijos. Jie mato naudą sau ir savo klasei.

Latvijoje Nuteisti Šeši Komunistai

RYGA.— Latvijos fašistų valdžia su savo teroru prieš darbininkus neatsilieka nuo Lietuvos ir Lenkijos razbani-ninku. Rygoje lapkričio 27 d. buvo teisiami šeši darbi-ninkai, kaltinami priklausymu prie Latvijos Komunistų Partijos. Visi rasti kal-tais ir nuteisti sekamais: A. Kristoforovas 12 metų ka-lėti, E. Iškevičius 8 metams, ir Freeman 4 metams; o trys nuteisti vieniems me-tams.

Kalėjimas ir Finansinė Bausmė Streikieriams

DANVILLE, Va.— Sep-tyni streikieriai tapo nu-teisti 30 dienų kalėti ir už-simokėti bausmės po \$50 kiekvienas. O dar 37 strei-kierių teismas prasideda šiandien. Jų irgi laukia ta-pati bausmė.

Streikieriai kaltinami lai-kyme "nelegalio susirinki-mo," kuomet jie pikietavo Riverside audinyčią ir ne-leido kompanijai skebus įgabenti. Tą pikietą policija ir milicija ištaškė gazine-mis bombomis ir buožėmis, bet to valdžiai neužteko. Ji dabar streikierius kemša į kalėjimą.

Daug streikierių gyvena kompanijos namuose. Val-džia įsakė tiems darbinin-kams išsikraustyti iš namų su gruodžio 24 d. Tai šio-kią "laisvę" turi Amerikos darbininkai.

Prancūzija Nukapojo Galvas Penkiems Revolucionieriams

PARYŽIUS.— Čia gautas pranešimas, kad Prancūzijos Indo-Chinijoje tapo nukapo-tos galvos 5 revoliucionie-riams. Jie buvo nuteisti mirtin už ruošimą sukilimo prieš Prancūzijos imperialistų viešpatavimą Indo-Chinijo-je.

Dovana Rockefellerim

TARRYTOWN, N. Y.— Valdžia sugražino Rockefel-lerium \$100,000 "permokėtų" takų! Plutokratų valdžia parazitais šelpia, o 9,000,000 bedarbių marina badu.

Karo Stovis Kūboje

HAVANA.— Valdžia nu-tarė dar kiekiau suspausti karo stovį Kūboje. Visur reikalaujama prezidento re-zignacijos. Studentų demon-stracijos tęsiasi.

Šiandien Demonstracija

Visi Brooklyno lietuviai darbininkai raginami daly-vauti labai svarbioj demon-stracijoj prieš Prancūzijos valdžią, kuri vadovauja su-kaibini ginkluota spēka už-pulti ir nuversti Sovietų valdžią. Prancūzijos imperia-listų kruvinus tikslus aiš-kiškai išskėlė aikštėn Maskvos teismas. Reikia pakelti pro-testą prieš Prancūzijos impe-rialistinių smakų pasiryži-mą pasaulį įblokti j naują kraujo puotą.

Komunistų Partija ren-gia demonstraciją ties Prancūzijos konsulatu, 9 East 40th St., New York City. Demonstracija prasidės 1 val. po pietų, šiandien, gruodžio 13 d. Kurie dirba-te, tiesiai iš darbo po pietų traukite j demonstraciją. Bedarbiai turi dalyvauti de-monstracijoj iki vienam.

Chiang Kai-shekas Pabėgo iš Kiukiang ir Skubiai Sugrįžo Atgal į Nankingą, o Tuo Tarpu Komunistų Veikimas Smarkiai Plinta

KIUKIANG, Chinija.— Penkiems darbininkams ta-po nukirstos galvos. Kelios dienos atgal čionai pribuvo kraugerys Chiang Kai-shekas ir paskelbė, kad tuojaus važiuoja į Hanko-vą ir iš ten komandavos ar-miją prieš komunistus. Gruodžio 11 d. jis iš Kiuk-kiang staiga išsinešdino, bet ne į Hankovą, o atgal į Nankingą. Visi jo žygiai laikoma slaptybės. Spėja-ma, jog jis pabijojo komu-nistų. Jam besirengiant va-žiuot į Hankovą, iš ten bu-davo pranešta, kad policija su-sekus suokalbį kruvinajį Chiang Kai-sheką nužudyti.

Užmušė 4 Kūdikių Motiną

NEWARK, N. J.— Gir-tuoklis Zingieser užmušė savo žmoną, 33 metų am-žiaus ir keturių mažų mer-gaičių motiną. Žmogžudys dirbo už formaną tulų che-mikalų dirbtuvėj.

Sovietų Darbininkai Protestuoja

NEW YORK.— Tarptau-tinis Darbininkų Apsigygni-mas gavo kabeliniam pro-testą nuo kooperatyviškos ūkės darbininkų iš Kazaks-tano prieš Amerikos valdžią už bandymą Georgijos val-stijoj pasiūsti šešius drau-gus j elektros kede. Sovie-tų darbininkai reikalauja tuojaus paliuosuoti draugus Newton, Story, Burlak, Dal-ton, Powers ir Carr.

Mirė Drg. M. Kupčiūnas

SHENANDOAH, Pa.— Gruodžio 10 d. mirė M. Kupčiūnas, narys Amerikos Lietuvių Darbininkų Litera-tūros Draugijos 17 kuopos. Vėlionis buvo laisvų pažiū-rų žmogus. Laidotuvės įvyks gruodžio 14 d.

Baldų Fabrikas "Universal"

KAUNAS.— Pas mus dir-ba 50 jaunuolių nuo 12 iki 17 metų amžiaus. Mus ve-čia dirbt naktimis už pa-žastą atlyginimą. Reikia imtis jaunimui kovos prieš tokią bjaurų išnaudojimą. Reikia reikalaut 4 valandų darbo dienos jaunimui ligi 16 metų ir 6 valandų darbo dienos ligi 18 metų.

Pasimatysime "Laisvės" Koncerte Rytoj, Gruodžio 14-tą Dieną

Rytoj, gruodžio 14 d. įvyksta mūsų dienraščio "Lai-svės" didžioji metinė iškilinė-koncertas. Programą koncerto matote skelbimuose. Ji bus tikrai žavėjanti. Geriausios mūsų dailės spēkos parodys publikai savo talentą, savo gabumus.

Tikimės turėti daug svečių—iš Massachusetts, Con-necticut, New Jersey ir Pennsylvanijos. Pasizadėjo draugai bei draugės atvažiuoti iš daugelio vietų. Brooklyniečiai laukia svečių iš tolimų vietų. Čia bus puiki progą su jais susieiti ir pasikalbėti. "Laisvė" yra tas centras, kuris porą sykių j metus sutraukia mus j krūvą arčiau supažindina.

Draugai, kurie dalyvavs koncerte, ne vien tik laiką linksmai praleis. Jie paims patį dienraštį. O dien-raščiu parama šiuo krizio metu ištikrųjų reikalinga. "Laisvė" ištikimai tarnauja darbininkams. Ar tai kovojė su lietuviškais fašistais, ar budavojime Lietuvos Darbininkų Susivienijimo dienraštis "Laisvė", visuomet pasirodė nepavduojamų įrankiu susipratusių darbininkų. Kovoje prieš nedarbą, prieš persekiojimą atėivių darbininkų, "Laisvė" stovi priešakyje. Dien-raštis yra mūsų švietėjas ir organizatorius.

Bet jis atlieka savo pareigas tiek, kiek plačiosios darbininkų masės j remia ir palaiko. Štai šis koncer-tas ir bus tartum išbandymas "Laisvės" įtakos lietu-viuose darbininkuose. Tai bus savo rūšies masinė de-monstracija už revoliucinį dienraštį.

Todel dar kartą kviečiame visus draugus ir drauges, visus lietuvius darbininkus ir darbininkes, dalyvauti "Laisvės" koncerte sekmadienį. Atsivežkite j koncer-tą savo draugus, gimines ir pažįstamus.

Visi būkite laiku. Koncertas prasidės 3:30 val. po pietų. Labor Lyceum svetainėj, 949 Willoughby Ave., Brooklyn.

Tai iki pasimatymo, rytoj, koncerte!

Redakcija ir Administracija.

Užgriebs Bedarbių Namus

PHILADELPHIA, Pa.— Miesto administracija nuta-rė užgriebti ir konfiskuoti namus tų, kurie nepajėgia takų bei už vandenį užsi-mokėti. O nepajėgia užsi-mokėti darbininkai, bedar-biai, kurie dirbdami pasku-tinius centus sukiojo j stu-bas. Dabar kapitalistinių plėšikų valdžia užgriebs jų pastoges. Sakoma, kad apie 25,000 namų bus tuo būdu užgriepta.

Tai tiek tereškia darbi-ninko "nuosavybė" Ameri-koje.

Pranašauja Pražūtį

Jeigu šiandien dar neturi-me naujo karo, tai tik to-del, kad kapitalistai bijo komunistų judėjimo. Tą aiš-kiiai pripažįsta Prancūzijos ir Amerikos imperialistų šulai. Prancūzijos imperialistų va-das Briand pasakė: "Ta ša-lis, kuri drįstų pradėt ka-rą, turėtų susidurti su dar blogesniu dalyku, būtent su civiliu karu namie." O tik komunistai teskelbia civilį karą. Vadinas, Briandas pripažįsta, kad komunistai taip galingi, jog galėtų iš-šaukti civilį karą.

Amerikos imperialistų gončas, ponas Kellogg pa-sakė: "Aš jau kartą sakiau ir noriu vėl pakartoti ir pa-brėžti, jog vakarų kultūra jokiū būdu neišilaikytų naujam karui; ji prasmetų visuotinam suirime." Rei-škia, naujas karas reikštų pražūtį kapitalizmui. Štai kame baimė pasaulio plėši-ku.

IS LIETUVOS

Kojinių Fabrikas "Silva"

KAUNAS.— Čia dirba 100 darbininkų, jų dauguma — jaunuoliai. Uždarbis 2-4 litai per dieną. Ankščiau mes turėjom 1 valandą pie-tums. Dabar tą valandą vi-sai panaikino ir jeigu kas nors iš darbininkų paime valgyt kąsnį duonos, tai tuoj rašo pabauda. Profsą-jungai priklausė tik keletas darbininkų. Daugiau traukt j sąjungą nesirūpinama.

Taip šventėm

NAUMIESTIS.— Tarptau-tinę Jaunimo Dieną minėda-mi iškabinom raudoną vė-livą, o atsišaukimų netu-rėjom ir neplatinom. Be to, suruošėm masovką. Atsar-gios delei masovką persky-rėm j dvi grupes. Gaila, kad pranešėjas mažai tekal-bėjo apie Tarptautinės Jau-nimo Dienos reikšmę, o pla-čiai apibūdino vien lavini-mosi reikalingumą. Suda-rėm lavinimosi ratelį. Taip pat kalbėta buvo del masi-nio darbo reikalingumo. Dalyvis.

SMETONOS KRUVINOJI FAŠISTINĖ VALDŽIA NUTEISĖ KATORGON DAR ŠEŠIUS DARBININKUS - KOMUNISTUS

Minėjimas Sukaktuvių Nužudytų Draugų Turi Būt Sujung-tas Protestas Prieš Dabar Siaučiantį Fašistinį Terorą Lietuvoje.

PANEVĖZYS.— Čia bu-vo teisiama 12 žmonių. Vi-si kaltinami priklausyme prie nelegalės Lietuvos Ko-munistų Partijos. Šeši ta-po paleisti, o šeši nuteisti ilgiems metams kalėti—ma-žiausia gavęs turės sėdėti kalėjime 2 metus, daugiau-sia, 12 metų.

Smetonos valdžia kruvino teroro pagelba bando pasto-tili kelią augimui komuniz-mo Lietuvoje. Bet veltui. Jau pilni kalėjimai prigru-šti politinių kalinių, o vis te-beina kasdien nauji suėmi-mai, nauji teismai. Lietu-vo Komunistų Partija ne-sunaikinama.

Amerikos lietuvių darbi-ninkų priešfašistinis veiki-mas turi būt sustiprintas.

Kruvinas Pilsudskio Teroras Lenkijoje

KOWEL.— Lenkijos val-džia teisė 64 darbininkus, narius Vakarų Ukrainos Komunistų Partijos. Neuz-tekto to, kad pilsudskiniai žmogėdos tuos draugus iš-tisus kelius mėnesius bai-siausiai kančino kalėjime be jokio teismo, dabar vi-sus nusmerkė ilgems me-tams j katorgą. Bausmės uždėtos sekamai: 4 nuteisti 8 metams, vienas nuteistas 6 metams, 9 5-iems metams ir 27 4-riems metams.

Lublin.— Pilsudskio val-džia nuteisė ilgiamis metams kalėti 14 darbininkų, kurie priklausė prie kairiųjų so-cialistų. Jų visų bausmė siekia 62 metų kalėjimo. Fašistinis teroras Lenkijoje nebeturi jokių ribų.

Pavojus "D. Workeriu"

Komunistų Partijos ang-liško organo "Daily Wor-ker" administracija prane-ša, kad aukos j \$30,000 fon-dą taip silpnai teplaukia, jog dienraščio gyvybei iš-tikrųjų grumoja pavojus. Krizis atsiliepia ant aukų. Daug revoliucinių darbinin-kių norėtų paremti savo laikraštį, bet neturi nė cen-to. Todel dar dirbantieji draugai turėtų daugiau pa-siaukoti. Kiekvienas dale-ris gelbės. Jokiū būdu ne-galime daleisti, kad "Daily Workeris" būtų uždarytas šituo taip svarbiu momentu.

Organizacijos ir atskiri draugai paaukokite "Daily Workerio" gelbėjimo fon-dan. Aukas siuskite: Daily Worker, 50 East 13 Street, New York City.

Pabaigoje šio mėnesio bus minima keturių metų su-kaktuvės nuo nužudymo ke-turių draugų — Giedrio, Čornio, Greifenbergerio ir Poželos. Rengiamo bus ma-siaipai susirinkimai.

Tai bus ne vien paminė-jimas žuvusių draugų. Tai bus Amerikos lietuvių dar-bininkų demonstracija prieš dabar siaučiantį fašistų te-rorą Lietuvoj taip pat. Tie susirinkimai turi būt skait-lingiausi. Visos mūsų or-ganizuotos spēkos turi būt sutrauktos j darbą.

Priešfašistinis komitetas išleido ir išsiuntinėjo lape-lius tuo reikalu. Visur šitie lapeliai turi būt paskleisti kuo plačiausia.

Hillmano Pasiūlymas Išgelbēt Buržuaziją

PHILADELPHIA, Pa.— Amalgamėtų rūbsiuvių uni-jos prezidentas socialfašis-tas Hillmanas kalbėjo Aka-demijoj Politinių ir Socia-lių Mokslių. Kalbėjo jis apie krizį ir patiekė planus, kaip išgelbėti Amerikos kapita-lizmą. Jis siūlo, kad būtų suorganizuota "Industrinė Taryba", susidedanti iš darbdavių, darbininkų ir valdžios atstovų, kuri turėtų pilną galią planuoti ir tvarkyti dalykus pramonėje. Šita taryba girdi, įvestų tvarką pramonėje!

Hillmano "Industrinė Ta-ryba" yra bjaurus fašisti-nis planas padėt kapitalis-tams smaugti darbininkus.

Uždraudė Rodyt Judžius "All Quiet"

BERLYNAS.— Vokietij-os cenzūra uždraudė rodyt amerikoniškų judžius "All Quiet on the Western Front." Šitie judžiai esąs įžeidimas Vokietijos patrio-tizmo.

Suėmė Činietį Studentą

NEW YORK.— Gruodžio 9 d. New Yorke tapo sua-reštuotas činietis Tao Hsu-an Li, susipratęs darbinin-kas studentas. Kaltinamas priklausyme prie "organiza-cijos, kuri nori nuversti A-merikos valdžią." Drg. Li tuojaus tapo nugabentas ant Ellis Island ir pastaty-tas po \$3000 kaucijos. Ban-dys jį išdeportuoti j Chiang Kai-sheko rankas. Tarptau-tinis Darbininkų Apsigygni-mas rūpinasi j išgelbėti.

LAISVĖ, LITHUANIAN DAILY

Published by LAISVĖ, Inc.

Every day, except Sunday, at 46 Ten Eyck Street, Brooklyn, New York

SUBSCRIPTION RATES:

United States, per year... \$6.00 United States, six months... \$3.00
Brooklyn, N. Y., per year... \$8.00 Brooklyn, N. Y., six months... \$4.00
Foreign countries, per year... \$8.00 Foreign countries, six months... \$4.00
Canada and Brazil, per year... \$6.00 Canada and Brazil, six months... \$3.00

Entered as second class matter March 11, 1924, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879

Naujieji Chinų Revoliucijos Laimėjimai ir Pirmasis Visų Kinijos Sovietų Kongresas

Tą pačią dieną, kai suvažiavo visų Kinijos Sovietų Kongresas, gruodžio 11, š. m., kapitalistiniai laikraščiai su persigandimu pranešė, kad "raudonasis pavojus skleidžiasi Kinijos viduje." Associated Press, buržuazinė žinių agentūra, išsintinėjo pasauliui pranešimą iš Hankowo, Kinijoje, jog raudonieji faktiniai sunaikino dvidešimt tūkstančių kareivių kontr-revoliucinės Nankingo valdžios didžioje Šiaurvakarinėje Hupeh gubernijoje. Kitomis žiniomis, keletas dienų atgal Kinijos Sovietų Raudonoji Armija suplikė 200,000 priešininkų. Bent trijose frontuose revoliucionieriai traukia kariškas buržuazijos pajėgas ir varosi pirmyn, nugalėdami ne tik ehniškus savo priešus, bet ir jiems talkaujančius japonus, anglius, amerikonus ir kt. imperialistų ginkluotus būrius.

Už tuos gi didžiuosius savo pralaimėjimus fašistiniai Kinijos imperialistai bailiškai kersija; daro įnirtingas ablavas komunistų ir šiaip revoliucinių darbininkų ir be teismo juos šaudo.

Kontr-revoliucionieriai ir imperialistai, nepajėgdami sutūrėti to raudonojo darbininkų ir valstiečių gaisro, rėkia "kiek imanydami prieš komunistinius "plėšikus, banditus" ir tt. Jų tikslas yra aiškus—paslėpti nuo pasaulio darbo žmonių, kad Kinijoje eina tikra, pergalinga darbininkų ir valstiečių revoliucija už pačiamą visos šalies į savo rankas. "Socialistai" gi savo purvinais šmeižtais prieš Kinijos revoliucionierius dažnai viršija ir nelemčiausius kapitalistinės spaudos išmislius.

Viso pasaulio susipratę darbininkai, iš antros pusės, entuziastiškai sveikina susirinkimą Visų Kinijos Sovietų ir naujusius jų laimėjimus.

Komunistų Partijos Pareiškimas

Amerikos Komunistų Partijos Centro Komitetas savo pareiškime, be kitko, sako:

"Kinijos Komunistų Partijos vadovaujami, chiniečiai darbininkai ir valstiečiai įkūrė ir praplėtė Sovietų valdžią centralinėje ir pietinėje Kinijoje, vedimū revoliucinio pilietinio karo prieš militaristinę Kuomintang valdžią... Dabartinis gi Pirmasis Visų Kinijos Sovietų Kongresas įsteigė centralizuotą Kinijos Sovietų valdžią, kad suderint ir praplatt kovą — galutinai nuverst viešpatavimą imperialistų ir jų lekajų, kuriais yra buržuazijos-dvarininkų-militaristų valdžia; visiškai suvienyt Kiniją, padaryt ją nepriklausomą nuo užsienio imperialistų ir įvest revoliucinią-demokratinę diktatūrą Kinų darbininkų ir valstiečių, Sovietų valdžios pavidale, istisoje šalyje.

"Sovietų galia Kinijoje bus didžiai sudrūtinta po šiam josios Sovietų Kongresu, kuris reikš suskabinimą mirties varpo viešpatavimui imperialistų ir jų bernų Kinijoje...

"Kinijos darbininkai ir valstiečiai pavyko Sovietų valdžią įsteigti ir ją išplatinti, pasinaudojant patyrimais ir įkvėpimu iš Sovietų Sąjungos darbininkų ir valstiečių. Sekminga socialistinė kūryba Sovietų Sąjungoje dar labiau drąsina ir įkvėpimo teikia Kinijos darbininkams ir valstiečiams revoliucinėje jų kovoje. Sovietų Sąjunga, kaip įkvėpėja Kinijos revoliucijos ir revoliucinių judėjimų visame pasaulyje, pabrėžia kapitalizmo krizį ir greitina pasaulinę revoliuciją. Šis pamatinis prieštaravimas tarp Sovietų Sąjungos ir pasaulinio imperializmo verčia imperialistus daryti nuolatinę, vis nervutesnes atakas ir provokacijas prieš Sovietų Sąjungą...

"Amerikos imperializmas, bandydamas namie išsigelbėti iš krizio per racionalizaciją, skubinimą, uždabio kapojimus darbininkams, palikdamas badauti bedarbius, tuo pačiu laiku vis labiau dedasi prie imperialistinių atakų prieš Sovietų Sąjungą ir Kinijos Sovietus, ir užima vadovaujančią rolę tose atakose... Bet visi Amerikos darbininkai turi suprasti, kad darbininkų ir valstiečių kovą Sov. Sąjungoje ir Kinijoje taip pat yra mūsų kova. Amerikos darbininkai turi sistematiškai smarkinti kovą prieš imperialistinį karą, ruošiamą Sovietų Sąjungai, ir prieš karinę imperialistų intervenciją Kinijoje; jie turi organizuoti prieš-imperialistinius komitetus su obšais—"Šalin Nagus nuo Sovietų Sąjungos ir nuo Kinijos Sovietų Valdžios"; tie komitetai turi būti išvystyti visose dirbtuvėse, fabrikuose, kasyklose ir laivuose. Tuo pačiu laiku Amerikos darbininkai turi dėtis į revoliucines darbo unijas, priklausančias Darbo Unijų Vienybės Lygai, stoti į Komunistų Partiją ir kovoti prieš kiekvieną kapitalistų pasikėsinimą ant darbininkų ir fermerių darbo ir gyvenimo sąlygų."

Kodel Darbininkų Kontrolė?

Komunistai kovoja ne vien už įvedimą valdiško apdraudimo įstatymo visiems bedarbiams, su \$25 savaitinės pensijos kiekvienam; jie ne tik tai reikalauja, kad būtų sudarytas 5 milijonų dolerių bedarbių apdraudimo fondas iš skiriamų karui valstybės lėšų, iš kapitalistų mokesčių ir tt. Komunistai sykiu veda darbo mūlas į kovą už tai, kad tą fondą kontroliuotų (valdytų) ir skirstytų komitetai, išrinkti iš pačių darbininkų ir bedarbių. Kodel? Todėl, kad jeigu bedarbių šelpimo fondus kontroliuotų imperialistinė valdžia, jiniai vis tiek išvasintų bedarbius; valdininkai vogtų pinigus; jie gystų bedarbius streikdaužianti, arba kad

APŽVALGA

Jau ir "Tėvynė" Kalina SLA Pildomąją Tarybą

Tarp fašisto Vitaičio ir socialfašisto Grigaitis dar tebesitęsia ginėai delei SLA. blogų paskolų ir delei to, kas yra tame kaltininkai: ar tie, kurie ėmė paskolas, ar tie, kurie davė, nepaisydami gerai ištirti nuosavybės vertę tu asmenų, kuriems paskolos teikiamos.

Teisindamas fašistinę S. L. A. Pildomąją Tarybą, Vitaitis pripažino, kad paskolos buvo duodamos geriems "frentams", geriems tautiečiams "patriotams," pasitikint jų teisingumui. Vitaitis per "Tėvynę" teisingo Pildomąją Tarybą delei Ažunario-Devenio paskolos. Bet kadangi Pildomoji Taryba nieku būdu nepateisinama dėl to, tai Vitaitis dabar jau pradeda kitaip kalbėti. "Tėvynės" No. 50 jis sako:

Dar kartą turime pabrėžti, kad SLA. organas nesakė ir nesako, jog Pildomoji Tarybų nėra kaltininkai už padarytus Susivienijimui nuostolius dėl Ažunario-Devenio paskolos.

Tačiau ir dabar Vitaitis štai per kokią skylę bando išlysti:

But ne SLA. organo pareigų kaltininkų ieškoti—paliekame tai atlikti atitinkamam Susivienijimo autoritetui. Bet S. L. A. organas negali apkalinti visus SLA. viršininkus ir teisinti tikrovės šio Susivienijimo nuostolio kaltininkus, būtent Devenį ir jo talkininkus. Tuo tarpu labiausiai mums bėra "Naujienos" užtai, kam "Tėvynėje" buvo rašyta, kad Devenis ir jo talkininkai yra didžiausiais šio Susivienijimo nuostolio kaltininkais, o ne SLA. Pildomoji Taryba.

Sulig Vitaičio aiškinimo, didžiausius kaltininkai yra tie, kurie ėmė \$25,000, o ne tie, kurie davė tuos pinigus iš SLA. išdo. Ir Vitaitis mano, kad jis tuo būdu apmulkins SLA. narius.

Nutarė "Paspausti" Fašistų "Vienybė"

Tilpusiam "Tėvynėj" SLA. fašistinės Pildomosios Tarybos suvažiavimo protokole sekamai sakoma apie Brooklyno fašistų juodlapi:

14. Svarstoma Lithuanianienyby Publishing Co., Brooklyn, N. Y., prašymas paiginti paskolas. Apsvarsčius, nutarta sekančiai: \$2,000 principlės sumos turi būti atmokėti kovo 1 d., 1931 m. ir \$2,000 turi būti atmokėti neveliaus rugsėjo 1 d., 1931 m. Kuomet viršimnėta suma, t. y. \$4,000, bus atmokėta iki nurodytam laikui, tuomet paskola sumoje \$20,000 bus paiginta sulig prašymo.

Reiškia, fašistiniai SLA. viršininkai nutarė "pa-

ne, tai pašelpo neduotų. Tokias galimybes komunistai jau senai darbininkams dėsto,—jeigu bedarbių šelpimo fondai pasilikyti buržuaziniū valdininkų rankose. Bet dabar ką tai panašus pasakė prezidento Hooverio valdininkų mašinai net buržuazinis politikierius, demokratas senatorius McKellar, kalbedamas apie \$110,000,000, kuriuos kongresas skiria viešiesiems darbams, palengvinimui bedarbėms. Jis daugiau negu abejoja, kad tie pinigai bus panaudoti tam, kam jie iš vardo skiriami. Podraug senatorius McKellar klausia: kodel Hooveris neišdavė jokios atskaitos iš tų \$100,000,000, kuriuos Jungtinių Valstijų kongresas paskyrė (per jo rankas) šelpimui badavusių europiečių po pasaulinio karo?

Bet ar demokratai politikieriai geresni? Visai ne. Bile kurios buržuazinės partijos valdininkus prileisti globot "publikos" pinigus reiškia tą patį, kaip pasodinti katina saugot lašinius arba kanarką.

spausiti" Smetonos pakalikų organą. Bet klausimas, kaip tas "spaudimas" išsipildys.

Kvailas Tauskimas

Socialfašistas Grigaitis dar vis savo juodlapy tauškia, būk Maskvoj neseniai įvykęs aštuonių inžinierių teismas buvo Stalino "konspiracija." Girdi, bolševikai

tuos žmones smurtu prispyrė priimt ant savęs visokius jiems padiktuosius "nusidėjimus", kad atrodytų, jog jie buvo dalyviai baistos "konspiracijos" prieš sovietus.

Net buržuaziniai korespondentai atkartotinai pažymėjo, kad prieš teisiamuosius nebuvo jokia prievarta naudojama. Pavyzdžiui, "New York Times" korespondentas Duranty kelis kartus pažymėjo, jog visi svertimšaliai, visi korespondentai ir visi kiti, kurie tik turėjo progos dalyvauti teisme, matydami visą dalyką, visus faktus, įsitikino, jog prieš teisiamuosius nebuvo padarytas joks smurtas, kad konspiratoriai be jokios prievartos prisipažino prie konspiracijos, prie kontr-revoliucinių darbų.

Juk teisme jie turėjo pilniausią teisę kalbėti kaip jiems patinka; jie galėjo pasmerkti Sovietų valdžią, bolševikus, ir taigpi galėjo pareikšti, jog prieš juos buvo panaudota smurtas, kuomet jie tapo suareštuoti. Bet jie to nedarė. Jie nusprendė pasakyti teisybę, ir kadangi jie taip pasielgė, tai Sovietų valdžia dovanojo jiems mirties bausmę. Bet socialfašistas Grigaitis dar vis tauškia apie Stalino "konspiraciją."

IDOMUMAI

Tai kad Subjaurins Būtegerišką Skystimėli!

Butlegeriai veikiausia nesidžiaugs šiuo išradimu. Išrasta įkyrus priemaitas prie alkoholio, vadinamas "alkotate." Jį padaro iš tam tikrų dalių naftos, gaunamos iš Californijos šaltinių. Kada tos medžiagos įdeda į alkoholį, skonis pasidaro toks, kaip supuvusių kiaušinių ir česnakų; o kvėpia panašiai, kaip gazolinas su chloroformu. Sykį kita taip užtaisytą alkoholio užgėres, žmogus nemiršta, bet smarkiai apserga, ypač vėmimu. Bet jeigu nuolat jį gerti, ir nuo jo galėtų numirti. Blogiausias butlegeriams dalykas tame, kad "alkotate" negalima esą ištraukti iš alkoholio jokiais būdais, kuriuos tik žinojo žmogelninkai.

J alkoholi, kuris buvo parduvinėjamas automobiliams, įvairiems mašinoms ir šiaip industriniams reikalams, iki šiol

daugiausia būdavo primaišoma nuodingo medinio alkoholio, iki 4 procentų; tam būdavo naudojama ir tuli kiti nuodingi "vaistai," kaip kad iodina, nikotinas ir kt. Butlegeriams buvo iš dalies lengva apvalyt alkoholinį skystimą nuo medinio alkoholio; vienas jau tinkamas perleidimas per medžio anglis iškošdavo dalį medinio alkoholio; paskui dar būdavo naudojama pora kitų priemonių. Visus medinio alkoholio nuodus, žinoma, ant greitųjų nugalėdavo išimti; ir daugelis gėrikų nukentėdavo: mirdavo, apakdavo ir tt. Bet kadangi medinis alkoholis perdaug nepagadina alkoholinio gėrimo skoni, tai daugelis nepaisydavo ir maudavo, kad ir nužiūrėdami, jog gėrimo gali būti kiek medinio alkoholio.

Industriinio alkoholio biuras Washingtone dabar išleidžia patvarkymą, kad po dviejų trijų savaičių būtų dedama "alkotate" į alkoholį, skiriamą ne gerimui, bet įvairiam kitokiam vartojimui.

Klausimas—ar daugelis norės gerti tokį "stofą," turintį sugedusių kiaušinių ir česnako skoni ir gazolino kvapną?

Bezdzionių Išauklėtas Žmogus

Daug buvo prirašyta pasakų ir rodyta krutamųjų paveikslų apie galingąjį Tarzana, bezdzionių auklėtinį. Bet Washington Star paduoda žinių apie vieną tikrą tos rūšies žmogų Pietinėje Afrikoje, ties Port Alfred. Jis 15 metų atgal buvo atrastas begyvenantis ir bežaidžiantis su bezdzionėmis. Tuomet jis buvo apie 15 metų amžiaus, bet žmogiškai kalbėt nemokėjo; visa jo kalba, tai buvo bezdzioniški krenksėjimai. Manoma, kad bezdzionės jį pasivogė, kada jis buvo visai mažas kūdikis, ir jos jį išauklėjo. Nors jau penkiolika metų, kaip jis tarnauja pas fermerį George Smith, tačiau nepraranda įvairių bezdzioniškų papročių. Jam duota vardas Lucas; jis išmoko spausti ir pasakytį desėtkia kitą paprasčiausių žodžių, reikalingų prie darbo farmoje.

Dz. K.

WORCESTER, MASS.

9 d. lapkričio įvyko susirinkimas T. D. A. 13 kuopos, bet narių atsilankė labai mažai. Kame priežastis, draugės ir draugai, kad nesilankote į organizacijos susirinkimus? Juk matote "Laisvė" mūsų susirinkimų garsinimus. Atsiminkite, kad bedarbei didėjant kova aštrėja, ir jūs, atsilankydami į susirinkimus, daug kuo galėtumėte prisidėti prie įvairių kovų.

Lapkričio 16 d. įvyko diskusijos, surengtos T. D. A. 13 kuopos. Diskusijų buvo dvi temos garsinta: "Ar reikalinga garbinti Vytautas" ir "Jei Vilnius būtų grąžintas į Smetonos rankas, ar tada pagerėtų Lietuvos miestų darbininkų ir mažžemių būdais?" J šias diskusijas buvo kviesta Worcesterio fašistai apgynimui savo pusės. Worcesterio fašistai pašalijos daug kalba, bet viešai nepasirodo; į diskusijas bijo stoti.

Diskusijos vis tiek įvyko, o temą pasirinko susirinkuseji; ji buvo: "Ar išnyks bedarbėms kapitalistinė sistema?" Diskusijoje buvo gyvos. Aukų padangimui lėšų sumetė \$3.10. Aukojai po 25c: V. Gurskis, J. Daugela, J. Gerdauskas, F. Petkūnas, I. Šiupėnas, F. Petruškas ir J. Vaškus. Širdingai aciu visiem aukotojams.

Lapkričio 23 d. įvyko T. D. A. 13 kuopos vakariėnė. Nors žmonių buvo nedaug, bet visi buvo užganėdinti. Programa sudėdavo iš dainų ir muzikos, vadovaujant drg. Meškienei. Taipgi šiame pokilyj prisirasė ir naujų narių.

Širdingai aciu visiem programos išpildytojams ir publikai, kuri parėmė mūsų šį parengimą.

Korespondentų Biuras.

ROCHESTER, N. Y.

Netiesioginis Algu Kapojimas ir A. D. F. Viršininkų Sunuodegavimas

Visose geležies dirbtuvėse sutrumpino laiką ir sykiu sumažino algas, bet darbininkai turi tiek pat darbo padaryt arba dar daugiau, negu pirmiau, kad padarydavo. Mat, kompanijos jeigu būtų numušę algas, o laiko nesutrumpinę, tai darbininkai zurzėtų. Bet dabar, kuomet algas numušė, laiką sutrumpino, o darbo liegia padirbt tiek pat arba dar daugiau, tai darbininkai tyli, nes rokuoja: ką gi gali sakyti, kiek laiko dirbame, už tiek kompanija ir atmoka. Bet vargšai nesupranta, kad tai yra netiesioginis algų kapojimas, nes algos mažesnės, o darbo daugiau padaro. Dabar pažiūrėkime, kaip A. D. F. viršininkai sunuodegauja. Vienoje kriaučių dirbtuvėje, kurios darbininkai turi kožną mėnesį sumokėti po dolerį del užlaikymo A.D.F. gerai apmokamų viršininkų, nes rokuoja, kad jie priklauso prie kokios tai unijos. Toje dirbtuvėje paėjo paskalai, kad dirbtuvė užsidarys neribotam laikui. Bet vieni darbininkai tikėjo tiem paskalam, o kiti ne. Atėjus mokesčio gavimo dienai, visi su alga sykiu gavo ir po raščiuka, kur yra parašyta, kad dirbtuvė yra uždaryta ant viso sezono. Darbininkam tai žinia buvo baisi, nes kožnas pamisljo, kas bus su juo ir jo šeimyna, nes apie kitur darbo gavimą nėra ko nei svarstyti. Darbininkai, o ypač smarkesnieji, pradėjo tarp savęs šnekėti, kad reikia kas nors veikt, nes pavojus grėšia jiems ir jų šeimynom. Taip dalykams susidėjęs, tuoj pribūna jų "geradėjai" iš A.D. F. viršininkai ir pasiūlo jiems "pagelbą," nes pabijojo, kad darbininkai nepradėtų ištikro organizuotis į tikrai darbininkų sąjunga. Minėti viršininkai susaukė visos dirbtuvės darbininkus į susirinkimą ir paprasė, kad ateitų tos dirbtuvės ponai į tą susirinkimą. Kuomet visi susirinko, tai tada ponai iš A.D.F. pradėjo savo purviną politiką. Pirmiausiai išbarė darbininkus, kad jie neteisina dirba; tai, girdi, ponas Maikelis. priverstas uždaryt dirbtuvę, nes nepadaro biznio. Vėliaus atsigrįžta prie pono Maikelio ir pradeda krokodiliaus ašaromis raudot: Girdi, "ponas Maikeli, ar tau negaila tų skurdžių žiemoms laiku išmest į gatvę, ir ar tu negali ant jų susimylėti?" Tai, mat, kokių tonu kalba unijos viršininkai. Vietoj, kur reikėtų kovą skelbt, tai jie darbininkus išjuokė ir skurdžiais išvadino už tai, kad jiem darbininkai riebias algas apmoka. Bet čia išdaviškiškos unijos vadū buvo padarytas skyimas su kompanija, nes jie gerai žino, kad darbininkai zurza prieš kompaniją ir sykiu prieš juos. Tai čia jie ir padarė maniebrus, kad persitikrint, ar darbininkai užtektinai yra stiprūs, ir tas jiem pasisekė, nes jie pamatė nesusiorganizavusių darbininkų silpnbę, nes darbininkai yra įgandinti bedarbės laikais, o antra tai neorganizuoti taip, kaip reikia. Kaip tik išdaviškiškos unijos ponai pabaigė savo verkšlenimus, tai atsistoja kompanijos ponai ir pareiškia: "kad jūs, ponai, unijos viršininkai, esate tokie mandagūs ir geri, tai mes jūsų skurdžiams duosime darbo po dieną ir dieną pusę savaitę." Čia ir pasirodė darbininkų silpnumas, nes kaip tik išgirdo tą pasakymą, tai tuoj, užmiršę viską, pradėjo kelt ovacijas išdaviškiškiems vadams ir Maikeliui, kad jie yra tokie "mielaiširdingi." Tai matote, draugai darbininkai ir darbininkės, kokie mes esame apsilėidę. Vietoje skelbt kovą, tai mes kėlėme ovacijas išdaviškiškiems unijos vadams ir kompanijai. Vien tik dėl to, kad jie mums, kaip šunims, numetė nugrauztą kauką.

Korespondentas.

HELEN, W. VA.

Šitoj apielinkėj kitokių darbų nesiranda, kaip tik vien anglies kasyklos. Pirmiau dar dirbdavo pilną laiką, iki viso šalyj pasireiškė bedarbė. Bedarbė palietė ir anglies kasyklas. Dabartiniu laiku šioj apielinkėj kasyklos daugiau šaliai tedirba po 2-3 dienas į savaitę. Žmonių, darbo jėskančių, taigpi netrūkstą. Todėl kasyklų bosai, pasinaudodami bedarbe, kapoja angliakasias algas ir visai juos persekioja, už menkiausį "prasikaltimą" atstato nuo darbo. O kadangi angliakasias neorganizuoti, tai nei negali pasipriešinti prieš savo išnaudotojus, nes venio pasipriešinimas nieko nereiškia. Pirmiau kiekvienas angliakasy dirbo vienas, nes algos mažesnės, o dabar dirba po du žmogų vien nam pleise, o vagonėlių vis tiek tegauņa, kaip ir vienas dirbdamas. Ką pirmiau angliakasy galėjo padaryt 5-6 dolerius į dieną, tai dabar užtenka 2-3 dolerių. Bet kompanija, priimdama daugiau žmonių į darba, daro didesni savų pelną, nežiūriant ir angliakasy ka uždirbs ar ne, nes tie, kurie dirba, turi pirkti kompanijos krautuvėj gyvenimo reikmenis ir mokėti už juos brangias kainas. Taipgi kiekvienas W. Va. angliakasy turi patsai užsimokėti gydymoju \$1.80 už ligonbutį \$1.80 ir mėnesi apdraudos \$1.70; kaltivui 50c, už praustuvę \$1.00, į pimirtinės fondą \$1.00. Na, paimkim dar del anglies atšovimo eksploatuojančią medžiagą, tai ir atsieina apie 10 dolerių į mėnesį. O jeigu dar pasitaikė į karuką prikrauti ne grynos anglies—su akmenimis, tai ir turi mokėti piniguką bausmę \$2.00 už kiekvieną karuką. Pareina taip, kad angliakasy dirba visa savaitę ir negali gauti kredito (tam tikrų čekių) kompanijos krautuvėj. Tai taip dabar išnaudojami West Virginijos angliakasy. Dauguma šeimynų stačiai badauja. Angliakasy valkai eina nuo stubos į stubą, prašydami maisto. Bet už tai kasyklų kompanijos daro milžiniškus pelnus iš West Virginijos kasyklų. Be to, kompanijos turi suorganizavusios savo kompaničia uniją ir laiko kas 2 savaites susirinkimą ir vertčia kiekvieną į tuos susirinkimus pribūti.

Susirinkimuose bosai ir superintendentas daugiausia pasakvoja, kad angliakasias turi būti ištikimi bosam, lioduoti gryną anglį, didelius karukus pripilti, pristatyti daug ramščių ir pačiam juos nupjauti pagal mierą, ir už tai nieko nemoka. Už nepildymą tų visų patvarkymų angliakasias baudžia pinigais arba pašalina nuo darbo. Žodžiu sakant, dabartiniu laiku West Virginijos anglies kasyklose ne tik baudžiava kvėpia, bet ir vergija buojoja.

Simonietis.

KRYŽIŲ AR LAIKRAŠTŲ?

ŠETA.—Lapkričio 16 d. sekmadienį Šetos vikaras kunigas Markutas sakydamas pamokslą, kiek įmanydamas, iškoneveikė pažangiąją spaudą. Pažangiųjų laikraščių silpnygnė su antikristu, kurio laukiti nereikia, bet patys žmonės persikviesdina į namus.

Sakytas kunigėlis kalėdomas žadėjo be jokijų ceremonijų versti parapijonis pasisakyti, ką jie pasirenka, ar kryžių ar bedievišką laikraštį, be to, griežtai draudė, kad iki jis kalėdos, kad parapijonys jokio laikraščio neužsisakytų, nes girdi, taip reik dabartinėje dangaus ir pragaro kovoje.

ČYŠČIUS—KUR JIS, KAM?

Rašo A. M. Metelionis

(Pabaiga)

Indulgencijos (abrožėliai su atlaidais ir kt.) iš sykio buvo geros tik dūšij iš čyščiaus paluosavimui. Bet vėliaus dvasiškią pamatė, kad jės taip jau "macina" ir del gyvų griekų atleidimo. Žmogus griešninkas nusipirkdavo indulgenciją su 1.000 dienų atlaidų. Žmogus jau tės gerai nusitkratęs griekų; buvo kaip tas nekaltas avinėlis ir vėl galėjo griestyti. Dar geriaus jautės zokoninkas, gavęs už tą bevertį popieros smotuką pinigų. Čia dar reikia pasakyti, kad tais laikais net "šventi tėvai" ne tokiais būdais gaudo sosta, kaip kad šiandien. Jie ant tų sostų ilgai nei nepasilaikydavo. Buvo laikų, kad ant syk buvo po du ir tris "šventus tėvus," ir visi buvo "neklaidingi." Tas laikė sosta ir "į dangų raktus," kuris turėjo daugiausia pinigų ir galėjo daugiausia kariuomenės palaiyktyti, su kurios pagalba galėjo atsilaikyti prieš kitų "šventų tėvų" puolimą ant "švento sosto."

Tokiai padėčiai esant, pinigai "šventam tėvui" buvo labai reikalingi; nes tik su jais jis galėjo pasilaikyti. Todėl jis ir varė kuo plačiausią biznį, pardavinėdamas kardinolų ir vyskupų titulus. Yra istorijų žinoma, kad kardinolai už titulus popiežiui mokėdavo net po \$100,000. Popiežiai turėjo dides jplaukas nuo pardavinėjimo indulgencijų. Bet to popiežiams neužteko. Jie suorganizavo tikrų plėšikų bandas po vardu kryžioakai, kurie vardan dievo plėšė ir žudė kitatikius.

Popiežius Urbanas II, 1095 metais, suorganizavo pirmą kryžiuočių bandą; juos palaimino ir pasiuntė plėšti kitatikius. Vėl 1188 metais buvo suorganizuoti treči kryžioakai "dievo naudai." Tie, kurie patys stoji į kryžiuočius arba pinigais įjuos rėmė, tai visiems tiems popiežius užtikrino, kad po mirčiai nereikės eiti į čyščius, bet tiesiai į dangų.

Kryžioakai, kurie per 300 metų plėšė ir žudė Lietuvos žmones, tai jie buvo popiežiaus paluosuoti nuo čyščiaus ir jiems buvo žadamas dangus, nes jie plėšė bažnyčios naujai, arba dievo naudai.

Dar vienas labai geras "dėdūšų čyščių kenčiančių" biznis, tai jubilėjus. 1300 metais popiežius Bonifacas VIII paskeibė jubilėjų, kad už aplankymą tam tikrų bažnyčių ir iš širdies aukojimą dievui buvo žadama visus, kad ir smertelnus, griekus dovanoti. 1510 metais popiežius Julius II išleido bulą, suteikdamas indulgencijas formoj jubilėjų tiems, kurie aukos "šventai bažnyčiai"; tie gausią visų griekų atleidimą ir daug palengvinsia savo giminėms čyščių kenčiantiems.

Tais laikais būti kunigu, vyskūpu, kardinolu ir net "šventu tėvu" nereikėjo tam "pašaukimo" nei koksio; reikėjo tik pinigų [dž įspūdis] tiuos "šventus titulus" buvo galima nusipirkti. Kiekvienas nusipirkęs "šventą titulą" nesnaudė, bet tikintiesiems pardavinėjo indulgencijas ir krovėsi turtus. Prie to, 1615 metais, Leonas X įsakė visiems vyskupams, greičiaus liuosuoti "dūšias iš čyščiaus" ir paskyrė kvota, kiek katra vyskupija už parduotas indulgencijas turi surinkti pinigų "šventajam tėvui." Į Vokietiją (Saksonijos apelinke) indulgencijas pardavinėti pribuvo dominikonų zokoninkas gabus biznierius parvardė Tetzelis. Tetzelis, idant pertikrinti žmones, kad jo tavoras, indulgencijos, pagelbsti, sakydavo, kad kaip greitai žmogaus už indulgencijas metamas pinigas į karbonką atsimušą į dugną, taip greitai jo genties dūšia išlekia iš čyščiaus ir lekia į dangų, ir sykiu pirkikas lieka čyštas nuo visų griekų.

Prieš indulgencijų pardavinėjimą stoji Martinas Luteris, Zwingli, J. Kalvinas ir kiti reformatoriai, protestantai. Šis

nedatekliaus badauja ir del tos priežasties be laiko eina į kapus. Bijoties to, ko nėra, del to kankintis, net mokėti paskutinius centus, idant iš tos vietos išsiperkti, kurios visai nėra, ir būti negali,—toks žmonių protavimas, elgėsis juos padaro lygiais protavime su žmonėmis, kurie gyvenę 500 arba daugiau metų atgal.

Taip, mums yra reikalingas apčystijimas mūsų proto nuo bereikalingos baimes, nuo nezinyntės, nuo prietarų ir tikėjimų; mums reikalingas žinojimas ir kuo daugiausia žinojimo! Žinojimas paluosuos mus ne tik nuo neesancios peklos, čyščiaus ir kitų kunigijos išsvajotų haubų, bet sykiu liuosuos mus ir iš tos čyšros kapitalistinės peklos, kurioj mes šiandien gyvename. Tas taip mums reikalingas žinojimas randasi vien tik darbininkisjoj spaudoj—knygose ir laikraščiuose. Todėl neleskime laiko veltui: ne tik patys skaitykime ir platininkime darbininkisją literatūrą, bet ir visus kitus prie to raginkime.

WORCESTER, MASS.

Atsakyimas "Tėmytojui"

"Laisvės" No. 287 tilpo "Reikšmingos Pastabos." Čia "Tėmytojas" labai negražiai meluoja, šmeižia ir paduoda tokią menševikišką mintį "Laisvės" skaitytojams, kad T. D. A. apard duoklių užsimokėjimo, pagal "Tėmytojo," niekas daugiau lietuviams darbininkams nerūpėtu. Vadinasi, atsisaukia į T. D. A. narius, kad jie tik būtų duoklių mokėjimo revolucionieriai, kaip pats Tėmytojas. Tėmytojas taip patgi pamelavo savo pastaboj, kad Priesfaštinis Komitetas nutarė išsiųsti delegatą į ateivių gynimo konferenciją Washingtono, o rinkimą delegato perkėlė į T. D. A. 13 kuopa. Tai netiesa. Priesfaštinis Komitetas išrinko J. Luką, bet kad Priesfaštinio Komiteto susirinkime nebuvė galima išrinkti alternatą, todėl buvo kreiptasi į A. L. D. D. 11 kuopos susirinkimą, kad darinkytų kitą, ir vienas iš tų dviejų turėtų važiuoti, nes Priesfaštinis Komitetas tik už vieną teapmoką. Taipgi J. Lukas užklausė susirinkime, ar neužimtų jo vietą kas iš bedarbių. Buvo perstatyta daug draugų po kelis kartus, ir pats Tėmytojas buvo perstatytas net du kartus ir dar bedarbis, galėjo važiuoti, bet neapsiėmė, tur būt rūpėjo kudasius. O kitiems primeta kokias tai garbės įsėjokijima, o pats tą neva garbe galėjo pasiimti. Vėliau D. Lukienė, perstačius antru kntu, likosi išrinkta. Tėmytojas tiksliai šmeižia, pasakydamas, kad Lukienė irri dalyvauja posėdžiuose Priesfaštinio Komiteto, kur galėsi būti išrinkta. Lukienė nėra Priesfaštiniam Komitete ir posėdžiuose nedalyvauja. Tai mat, gerbiamasis, kodėl netėmij, kaip tikrenybė yra? Ir kas stebėtina, kaip Tėmytojas persistato sau svetimu ateivių gynimą, nors pats yra ateivis ir dar progresyvis, o kalbėjimas apie ateivių gynimo konferenciją, rinkimas delegato, Tėmytojui —"jovalas." Čia pasirodė, ant kiek Tėmytojas supranta tą bjaurų užsimojimą Amerikos valdančiosios klasės prieš ateivių darbininkus. Matant darbininkus žygiuojant į apsiyrimo transjėjas ir visa tai užvardyti "jovalu," tai ir fašistai tokiu tonu kalba.

Toliaus Tėmytojas rašo apie paskirstymą pinigų, kurie buvo surinkta per drg. Bimbos prakalbas 30 d. spalij. Esa, "susirinkime pasidarė dvi mintys perdavimui tų pinigų skirtam tikslui: vieni norėjo, kad būtų pasiūta Kompartijos Liet. Centro Biurui, o kiti gvoルト saukė, kad vietiniam Komunistų Partijos miesto komitetui. Tas ir liko padaryta. Pirmesnis skyrimas yra tinkamesnis, nes mūsų aukos turi eiti per mūsų centrus, o ne tam, kam jų norisi."

Čia pasirodė, kad Tėmytojas yra didelis užsispyrėlis. Jeigu neisdegtų taip susirinkime, kaip

jis manė, tai, pagal jį, kas nors gvoルト saukė... O visas tas saukimas vyko tik Tėmytojo pastabose! Susirinkimas aukas atidavė, kur didžiūma balsų nusvėrė, t. y., Komunistų Partijos miesto komitetui, o ne tam, "kam jų norisi." Patariu Tėmytojui teisingai tēmyti, tai nereikės ir pastabas rašyti. Į polemikas neat-sakinėsiu.

Raunodasias

ELIZABETH, N. J.

Grudžio 7 d. buvo sulosta "Farmazonai," trijų akty komedija. Lošėjai buvo iš Mas-petho, N. Y., Lyros Choro dalyviai. Aktoriai savo užduo-ties pilnai gerai atliko, nes matyti ir girdėti buvo iš publi-kos delnų plojimų ir sma-gaus juoko. Rodos, tai visų daugiausia yargo drg, Juska, nes norėjo gauti čina Ameri-kos masonų. Visas užduo-tis protines ir fizines išlaikė, bet vistiek masonu-netapo. Iš kai kurių žmonių buvo girdėt, einant namo, sakė: ve tokis teatras, tai bent teatras, ne gaila būtų ir doleris už tikieta—tai yra ką pažūrėti. Kiek buvo permaltas, tai šis veiklas pilnai nusisekė, ir publikos buvo pilnai. Net buvo pritrūkę sė-dynių, reikėjo daugiau parū-pinti. Šiuomi kartu publika labai pavyzdinai padarė, nes laiku susirinko ir lošimas lai-ku prasidėjo. Aš, kaip rengi-mo komisijos narys, tariu L. D. P. Klubo varde ačiu visai tai publikai, kuri dalyvavo te-atro "Farmazonai" parengi-ma, ir aktoriais už puikų pa-tarnavimą.

Rengė L. D. P. Klubas.
J. Robziv.

WILKES-BARRE, PA.

A. L. D. L. D. 43 kuopos metinis susirinkimas įvyks 14 d. gruodžio (Dec.), 9:30 val. ryte, B. Poteliūdno šventainėj, 53 Bank St. Būtinai visi nariai dalyvaukite. Bus rinkimai kuopos valdybos ir Centro Komiteto. 1931 metam. Taipgi bus svarbių aptari-mų del mūsų judėjimo uždavin-lių ir organizacijos reika-lais. Taigi pasistengkite nors syki visi nariai dalyvauti metiniame susirinkime, nes vi-sių narių dalyvavimas suteiks visiems energijos veikt ir ne-veikdus narius išbudins iš le-targo miego, paskatins prie veikimo. Taipgi atsiveskite naujų na-rių prirašyti prie Draugijos. Sekr. J. V. S.

Bell Phone, Poplar 7545

A. F. STANKUS

GRABORIUS-UNDERTAKER

162 Broadway
SOUTH BOSTON, MASS.
Rezidencija: 13 West 3rd Street
Tel.: So. Boston 0304-W

LIETUVIS GRABORIUS

Norintieji ge-riausio patar-navimo ir už žemą kainą, naujūdiu va-lančių, sauki-tės pas:
JONĄ PETRUSKEVICIŲ
162 Broadway
SOUTH BOSTON, MASS.
Rezidencija: 13 West 3rd Street
Tel.: So. Boston 0304-W

NAUJAS IŠRADIMAS

Užrakinkite Atidarytus Langus!

Mano nauju išradimu užrakintą atdarą langą niekas negali atidaryti nei iš lauko, nei iš vidaus, ir vejas nehaladoja, kad ir didžiausioje audroje.

Man garbingai, su pagyrimu, pasisekė Washingtono užpatentuoti išradimą, kuriomis užrakinti atdarai langai. Mano išradimas į dulkes sumuša visus iki šiol vartojamus langų užraktus. Įsigiję mano išradimo window locks, išeidami iš namų arba eidami gulti, galite atsidaryti langą, kiek jūs norite, ir užrakinti taip, kad niekas negalės iš lauko jo atidaryti ir negalės įlysti per jį.

Visi daktarai mūsų mokina laikyti langus atdarus taip, kad kambariuose būtų šviežias oras, kuris labai yra naudingas sveikatai. Bet, neturėdami apsaugos nuo negeisčių svei-čių, būdavome priversti laikyti uždarus lan-gus, kad ir šilčiausiam ore. Mano langų už-rakatai yra taip padaryti, kad tinka prie lais-vo langų, susidedančių iš dviejų kavalių (dviejų pusų), kaip dabar langai daromi. Kad ir seniausiu būtu jūų namai, prie jūų langų mano naujo išradimo Window Locks tiks. Juos galite naudoti ne tik prie nuosavų namų langų, bet ir prie randavojamų. Todėl aš rekomenduoju jūms visiems, Gerbiami Lietuviai, įsigytais tai naudingas langų apsaugą.

Tie prietaisai langų negadina. Prisiskaus su mažia šriubukais, kuriuos mes prisidūčiame. Gi nauda iš jų labai didelė. Ne tik kad ap-saugosite savo namus nuo svetimų, bet ir jūų mažai vaikai, pradaro langų negalės la-biau prasidaryti ir negres jėms per langų iš-kritimo pavojus. Suminėsimi, kiek naudos turėsite prisidėję mano išradimo Window Locks, būtų galima knyga parašyti. Čia tik primename apie juos ir parodome jų mažą paveikaliuką.

KAINA \$4.50 UŽ TUZINĄ (12)
Mažiau tuzino nesūdučiame ant užsakymų. Reikalaujame arentų, geras uždarbis.

LASECK'S WINDOW LOCK CO.
498-500 Ferry St., Newark, N. J.
Telephone, Mitchell 2-2554

Už \$1 duodame 2 locks del persitikrinimo ir patys apmokame persiuntimą.

JUOZAS MICKUNAS, ATSTOVAS BROOKLYNE

Pas mane galite gauti Window Locks, po vieną setą ir po daugiau. Siūdu ir į kitus miestus. Kaina 40c už setą. Brooklyne pats pri-dėu. Reikalaujant, galiu pribūti ir jūų namus ir parodyti visą specialikumą, kaip užrakinama atdarai langai. Su pareikalavimais prisiqukite ir pinigų.

Čia pasirodė, kad Tėmytojas yra didelis užsispyrėlis. Jeigu neisdegtų taip susirinkime, kaip

jis manė, tai, pagal jį, kas nors gvoルト saukė... O visas tas saukimas vyko tik Tėmytojo pastabose! Susirinkimas aukas atidavė, kur didžiūma balsų nusvėrė, t. y., Komunistų Partijos miesto komitetui, o ne tam, "kam jų norisi." Patariu Tėmytojui teisingai tēmyti, tai nereikės ir pastabas rašyti. Į polemikas neat-sakinėsiu.

Raunodasias

ELIZABETH, N. J.

Grudžio 7 d. buvo sulosta "Farmazonai," trijų akty komedija. Lošėjai buvo iš Mas-petho, N. Y., Lyros Choro dalyviai. Aktoriai savo užduo-ties pilnai gerai atliko, nes matyti ir girdėti buvo iš publi-kos delnų plojimų ir sma-gaus juoko. Rodos, tai visų daugiausia yargo drg, Juska, nes norėjo gauti čina Ameri-kos masonų. Visas užduo-tis protines ir fizines išlaikė, bet vistiek masonu-netapo. Iš kai kurių žmonių buvo girdėt, einant namo, sakė: ve tokis teatras, tai bent teatras, ne gaila būtų ir doleris už tikieta—tai yra ką pažūrėti. Kiek buvo permaltas, tai šis veiklas pilnai nusisekė, ir publikos buvo pilnai. Net buvo pritrūkę sė-dynių, reikėjo daugiau parū-pinti. Šiuomi kartu publika labai pavyzdinai padarė, nes laiku susirinko ir lošimas lai-ku prasidėjo. Aš, kaip rengi-mo komisijos narys, tariu L. D. P. Klubo varde ačiu visai tai publikai, kuri dalyvavo te-atro "Farmazonai" parengi-ma, ir aktoriais už puikų pa-tarnavimą.

Rengė L. D. P. Klubas.

J. Robziv.

WILKES-BARRE, PA.

A. L. D. L. D. 43 kuopos metinis susirinkimas įvyks 14 d. gruodžio (Dec.), 9:30 val. ryte, B. Poteliūdno šventainėj, 53 Bank St. Būtinai visi nariai dalyvaukite. Bus rinkimai kuopos valdybos ir Centro Komiteto. 1931 metam. Taipgi bus svarbių aptari-mų del mūsų judėjimo uždavin-lių ir organizacijos reika-lais. Taigi pasistengkite nors syki visi nariai dalyvauti metiniame susirinkime, nes vi-sių narių dalyvavimas suteiks visiems energijos veikt ir ne-veikdus narius išbudins iš le-targo miego, paskatins prie veikimo. Taipgi atsiveskite naujų na-rių prirašyti prie Draugijos. Sekr. J. V. S.

Bell Phone, Poplar 7545

A. F. STANKUS

GRABORIUS-UNDERTAKER

162 Broadway
SOUTH BOSTON, MASS.
Rezidencija: 13 West 3rd Street
Tel.: So. Boston 0304-W

LIETUVIS GRABORIUS

Norintieji ge-riausio patar-navimo ir už žemą kainą, naujūdiu va-lančių, sauki-tės pas:
JONĄ PETRUSKEVICIŲ
162 Broadway
SOUTH BOSTON, MASS.
Rezidencija: 13 West 3rd Street
Tel.: So. Boston 0304-W

NAUJAS IŠRADIMAS

Užrakinkite Atidarytus Langus!

Mano nauju išradimu užrakintą atdarą langą niekas negali atidaryti nei iš lauko, nei iš vidaus, ir vejas nehaladoja, kad ir didžiausioje audroje.

Man garbingai, su pagyrimu, pasisekė Washingtono užpatentuoti išradimą, kuriomis užrakinti atdarai langai. Mano išradimas į dulkes sumuša visus iki šiol vartojamus langų užraktus. Įsigiję mano išradimo window locks, išeidami iš namų arba eidami gulti, galite atsidaryti langą, kiek jūs norite, ir užrakinti taip, kad niekas negalės iš lauko jo atidaryti ir negalės įlysti per jį.

Visi daktarai mūsų mokina laikyti langus atdarus taip, kad kambariuose būtų šviežias oras, kuris labai yra naudingas sveikatai. Bet, neturėdami apsaugos nuo negeisčių svei-čių, būdavome priversti laikyti uždarus lan-gus, kad ir šilčiausiam ore. Mano langų už-rakatai yra taip padaryti, kad tinka prie lais-vo langų, susidedančių iš dviejų kavalių (dviejų pusų), kaip dabar langai daromi. Kad ir seniausiu būtu jūų namai, prie jūų langų mano naujo išradimo Window Locks tiks. Juos galite naudoti ne tik prie nuosavų namų langų, bet ir prie randavojamų. Todėl aš rekomenduoju jūms visiems, Gerbiami Lietuviai, įsigytais tai naudingas langų apsaugą.

Tie prietaisai langų negadina. Prisiskaus su mažia šriubukais, kuriuos mes prisidūčiame. Gi nauda iš jų labai didelė. Ne tik kad ap-saugosite savo namus nuo svetimų, bet ir jūų mažai vaikai, pradaro langų negalės la-biau prasidaryti ir negres jėms per langų iš-kritimo pavojus. Suminėsimi, kiek naudos turėsite prisidėję mano išradimo Window Locks, būtų galima knyga parašyti. Čia tik primename apie juos ir parodome jų mažą paveikaliuką.

KAINA \$4.50 UŽ TUZINĄ (12)
Mažiau tuzino nesūdučiame ant užsakymų. Reikalaujame arentų, geras uždarbis.

LASECK'S WINDOW LOCK CO.
498-500 Ferry St., Newark, N. J.
Telephone, Mitchell 2-2554

Už \$1 duodame 2 locks del persitikrinimo ir patys apmokame persiuntimą.

JUOZAS MICKUNAS, ATSTOVAS BROOKLYNE

Pas mane galite gauti Window Locks, po vieną setą ir po daugiau. Siūdu ir į kitus miestus. Kaina 40c už setą. Brooklyne pats pri-dėu. Reikalaujant, galiu pribūti ir jūų namus ir parodyti visą specialikumą, kaip užrakinama atdarai langai. Su pareikalavimais prisiqukite ir pinigų.

Čia pasirodė, kad Tėmytojas yra didelis užsispyrėlis. Jeigu neisdegtų taip susirinkime, kaip

jis manė, tai, pagal jį, kas nors gvoルト saukė... O visas tas saukimas vyko tik Tėmytojo pastabose! Susirinkimas aukas atidavė, kur didžiūma balsų nusvėrė, t. y., Komunistų Partijos miesto komitetui, o ne tam, "kam jų norisi." Patariu Tėmytojui teisingai tēmyti, tai nereikės ir pastabas rašyti. Į polemikas neat-sakinėsiu.

Raunodasias

ELIZABETH, N. J.

Grudžio 7 d. buvo sulosta "Farmazonai," trijų akty komedija. Lošėjai buvo iš Mas-petho, N. Y., Lyros Choro dalyviai. Aktoriai savo užduo-ties pilnai gerai atliko, nes matyti ir girdėti buvo iš publi-kos delnų plojimų ir sma-gaus juoko. Rodos, tai visų daugiausia yargo drg, Juska, nes norėjo gauti čina Ameri-kos masonų. Visas užduo-tis protines ir fizines išlaikė, bet vistiek masonu-netapo. Iš kai kurių žmonių buvo girdėt, einant namo, sakė: ve tokis teatras, tai bent teatras, ne gaila būtų ir doleris už tikieta—tai yra ką pažūrėti. Kiek buvo permaltas, tai šis veiklas pilnai nusisekė, ir publikos buvo pilnai. Net buvo pritrūkę sė-dynių, reikėjo daugiau parū-pinti. Šiuomi kartu publika labai pavyzdinai padarė, nes laiku susirinko ir lošimas lai-ku prasidėjo. Aš, kaip rengi-mo komisijos narys, tariu L. D. P. Klubo varde ačiu visai tai publikai, kuri dalyvavo te-atro "Farmazonai" parengi-ma, ir aktoriais už puikų pa-tarnavimą.

Rengė L. D. P. Klubas.

J. Robziv.

WILKES-BARRE, PA.

A. L. D. L. D. 43 kuopos metinis susirinkimas įvyks 14 d. gruodžio (Dec.), 9:30 val. ryte, B. Poteliūdno šventainėj, 53 Bank St. Būtinai visi nariai dalyvaukite. Bus rinkimai kuopos valdybos ir Centro Komiteto. 1931 metam. Taipgi bus svarbių aptari-mų del mūsų judėjimo uždavin-lių ir organizacijos reika-lais. Taigi pasistengkite nors syki visi nariai dalyvauti metiniame susirinkime, nes vi-sių narių dalyvavimas suteiks visiems energijos veikt ir ne-veikdus narius išbudins iš le-targo miego, paskatins prie veikimo. Taipgi atsiveskite naujų na-rių prirašyti prie Draugijos. Sekr. J. V. S.

Bell Phone, Poplar 7545

A. F. STANKUS

GRABORIUS-UNDERTAKER

162 Broadway
SOUTH BOSTON, MASS.
Rezidencija: 13 West 3rd Street
Tel.: So. Boston 0304-W

LIETUVIS GRABORIUS

Norintieji ge-riausio patar-navimo ir už žemą kainą, naujūdiu va-lančių, sauki-tės pas:
JONĄ PETRUSKEVICIŲ
162 Broadway
SOUTH BOSTON, MASS.
Rezidencija: 13 West 3rd Street
Tel.: So. Boston 0304-W

NAUJAS IŠRADIMAS

Užrakinkite Atidarytus Langus!

Mano nauju išradimu užrakintą atdarą langą niekas negali atidaryti nei iš lauko, nei iš vidaus, ir vejas nehaladoja, kad ir didžiausioje audroje.

Man garbingai, su pagyrimu, pasisekė Washingtono užpatentuoti išradimą, kuriomis užrakinti atdarai langai. Mano išradimas į dulkes sumuša visus iki šiol vartojamus langų užraktus. Įsigiję mano išradimo window locks, išeidami iš namų arba eidami gulti, galite atsidaryti langą, kiek jūs norite, ir užrakinti taip, kad niekas negalės iš lauko jo atidaryti ir negalės įlysti per jį.

Visi daktarai mūsų mokina laikyti langus atdarus taip, kad kambariuose būtų šviežias oras, kuris labai yra naudingas sveikatai. Bet, neturėdami apsaugos nuo negeisčių svei-čių, būdavome priversti laikyti uždarus lan-gus, kad ir šilčiausiam ore. Mano langų už-rakatai yra taip padaryti, kad tinka prie lais-vo langų, susidedančių iš dviejų kavalių (dviejų pusų), kaip dabar langai daromi. Kad ir seniausiu būtu jūų namai, prie jūų langų mano naujo išradimo Window Locks tiks. Juos galite naudoti ne tik prie nuosavų namų langų, bet ir prie randavojamų. Todėl aš rekomenduoju jūms visiems, Gerbiami Lietuviai, įsigytais tai naudingas langų apsaugą.

Tie prietaisai langų negadina. Prisiskaus su mažia šriubukais, kuriuos mes prisidūčiame. Gi nauda iš jų labai didelė. Ne tik kad ap-saugosite savo namus nuo svetimų, bet ir jūų mažai vaikai, pradaro langų negalės la-biau prasidaryti ir negres jėms per langų iš-kritimo pavojus. Suminėsimi, kiek naudos turėsite prisidėję mano išradimo Window Locks, būtų galima knyga parašyti. Čia tik primename apie juos ir parodome jų mažą paveikaliuką.

KAINA \$4.50 UŽ TUZINĄ (12)
Mažiau tuzino nesūdučiame ant užsakymų. Reikalaujame arentų, geras uždarbis.

LASECK'S WINDOW LOCK CO.
498-500 Ferry St., Newark, N. J.
Telephone, Mitchell 2-2554

Už \$1 duodame 2 locks del persitikrinimo ir patys apmokame persiuntimą.

JUOZAS MICKUNAS, ATSTOVAS BROOKLYNE

Pas mane galite gauti Window Locks, po vieną setą ir po daugiau. Siūdu ir į kitus miestus. Kaina 40c už setą. Brooklyne pats pri-dėu. Reikalaujant, galiu pribūti ir jūų namus ir parodyti visą specialikumą, kaip užrakinama atdarai langai. Su pareikalavimais prisiqukite ir pinigų.

Čia pasirodė, kad Tėmytojas yra didelis užsispyrėlis. Jeigu neisdegtų taip susirinkime, kaip

WILKES-BARRE, PA.

A. L. D. L. D. 43 kuopos metinis susirinkimas įvyks 14 d. gruodžio (Dec.), 9:30 val. ryte, B. Poteliūdno šventainėj, 53 Bank St. Būtinai visi nariai dalyvaukite. Bus rinkimai kuopos valdybos ir Centro Komiteto. 1931 metam. Taipgi bus svarbių aptari-mų del mūsų judėjimo uždavin-lių ir organizacijos reika-lais. Taigi pasistengkite nors syki visi nariai dalyvauti metiniame susirinkime, nes vi-sių narių dalyvavimas suteiks visiems energijos veikt ir ne-veikdus narius išbudins iš le-targo miego, paskatins prie veikimo. Taipgi atsiveskite naujų na-rių prirašyti prie Draugijos. Sekr. J. V. S.

ANT STOCIŲ GALITE GAUTI "LAISVĖ" ELIZABETH, N. J. S. Mickus, 278 Second St. B. Figens, 221 Second St. V. Donavens, 182 First St. Ir pas Singeri.

NESIKANKINKIT SLOGOMIS

Sunaikinkite Šaltį Kuogreičiausiu

Jausitės kaip naujas žmogus į trumpą laiką, imdami ROJAUS RECEPTO COLD & GRIPPE TABLETS, vieną kas valanda, pakol vidurių pasiluosuoja; tada imkite tik po tris kartus į dieną. Viskas pagerės: jūsy galva palengvės, skausmas pranyks ir jūs būsite atgal prie darbo su nauja energija. Išplūdykite kuponą šlan-dien be atidėlojimo. Įdėkite 35c pinigais ar stamponis, ir 25 tabeliai bus pasiūsti jūms, arba 3 dėžutės už vieną dolerį.

KUPONAS

Prisiqukite man dėžutę ar dėžutes ROJAUS RECEPTO Cold & Grippe Tablets, Vardas _____ Adresas _____ Miestas _____ Blue Rose Laboratories 69 Broad St., Elizabeth, N. J. Už 2c stampą pasiunčiame sampalą.

TEMYK! Del Taves Amerikoje ir Lietuvoje

MES ĮSMOKINAM, kaip apieiti su gaminu automobiliu; dalina; ir tris dalis: 1. Mechanizmas. Kaip sustatyti eilę plangų, kaip surasti sugedimus; kaip išardius su-sulyti. Tas visas mokymas kiekvieną studentą praktikas, po priedūra instruktorų. 2. Elektra ir Magnetizmas. Tai reikalingiausia priė dabartinę automobili. 3. Valdymas. Kaip sustoti šviesu teferu. Pabaigje mūsų mokymas turis, turite gilia proga pasinaudoti vienu iš dviejų amatų—mechaniko arba deferto. Garantuojama laisvnis ir diplomas. Mokymas grynai lietuviškas ir angliškais. Kaina priinama visiems.

Mokytojum yra žymus ekspertas L. TIENIAVICIUS. Lėkeljos dienomis ir vakarais. Atėkite apdėrėti mūsų mokyklą. Atidaryta nuo 9 iki 9 val., nedėlidienais nuo 10 iki 2 P. M. 228 Second Avenue NEW YORK AUTO SCHOOL Kampas 14th Street New York, N. Y.

Jūsų Akys Uždirba Jums Pragyvenimą

Kaip ilgai galėtumėt jūs palaiykty savo darbą—kiek jūs galėtumėt uždirbti, jeigu būtumėt akies? Daugelis turi koblumų—ir jų uždarbial sumažėja iš priežasties netinkamo regėjimo, kuriį galima pataisyti tinkamais akiniais.

Taip pat Atlikite Savo Pareigą Vaikams

Žymus sveikatos valdiškas viršininkas neseniai pareiškė, jog pilnai pusė vaikų mokyklose, paliekamų ankriams metams tse pačios klasės, yra atsilikę moksle del regėjimo ydu, o ne del amogenų stokos. Daugiausia Atsidedame ant Retinoskopiskų Ištyrimų

Taigi, nėra skirtumo, ar jūs negalite reikiama skalyti, kabėti arba girdėti—moksliškas ištyrimas naujoviškais instrumentais nurodys tinkamus akinus, kurie jūms reikalingi.

DRS. SCHONGER & STENGER
396 Broadway,

ROCHESTER, N. Y.

Sparčiai Rašosi į Lietuvių Darbininkų Susivienijimą

Gruodžio 3 d. 69-ta kuopa laikė mėnesinį susirinkimą, kuriame prisirašė 15 naujų narių. Taipgi keliolika narių pareiškė, kad yra ir daugiau prisizadėjusių prisirašyti. Tai gi ši kuopa sparčiai auga. Pas visus senus ir naujus narius buvo geras ūpas ir pasiryžimas darbuotis gavimui naujų narių. Kuopa išriuko dar 4 narius į komisiją ėjimui per stubas, prirašinėjant naujus narius. Į komisiją įeina šie draugai: B. Černauskas, J. Karanauskas, E. Duobienė ir A. Sreika. Šiuos žodžius be- rašant, vienas draugas iš komisijos pranešė, kad jau turis 10-tį naujų narių, ir visi ant \$1,000 apsaugos. Linksma gir- dėti, kad taip einasi. Bet tai dar to neužtenka. Rochesteriečiai lietuviai darbininkai turi daugiau susirūpinti Lietuvių Darbininkų Susivienijimu ir dar sparčiau rašyti į jį. Kadangi New Yorko valstija iš- davė preleminarį leidimą, bet reikalauja 500 narių po \$1,000 apsaugos išgavimui čarterio, taigi rochesteriečiai ir visos New Yorko valstijos lietuviai darbininkai turi sukursti prie organizavimosi.

69 Kp. Protokolų Rašt.

PRANEŠIMAI IŠ KITUR

WORCESTER, MASS.

Priešfasistinio Komiteto susirinki- mas bus antradienį, 16 gruodžio, Lietuvių svetainėje, 29 Endicott St. 7:30 val. vakare. Visi draugai at- stovai, malonėkit atsilankyti. Organizatorius. (296-297)

ELIZABETH, N. J.

L.D.P. Klubo metinis susirinkimas bus pirmadienį, 15 gruodžio, L.D.P. Klubo, 8-ta val. vakare. Būtinai turime visi susirinkti, nes bus rinki- mas naujos valdybos. Yra ir kitokių svarbių reikalų. Valdyba. (296-297)

MONTELLO, MASS.

Tarptautinio Darbininkų Apisąjū- mo lietuvių kuopos susirinkimas bus nedėlioį, 14 d. gruodžio, Liet. T. Na- me, 10 val. ryte. Visi nariai būti- nai ateikit, yra svarbių reikalų. Bus renkamas naujas komitetas. Ateikit ir tie, kurie norite įstoti į Lietuvių Darbininkų Susivienijimą, nes da- bar įstojimas tik pusė kainos, tai gera proga. Komitetas.

GREAT NECK, N. Y.

Viešas diskusijas rengia Lietuvos Dukterų ir Sūnų Draugystė. Disku- sijų temos: 1. Ar Moterys Yra Lygios su Vyrais Kaip Žmonės? 2. Kodėl Visos Religinės Sektos Laiko Moteris Socialiai Žemiaus Vyru? Įvyks seredoje, 17 d. gruodžio (Dec.), 1930, Z. Straukos svetainėje, 139 Steamboat Rd., Great Neck, N. Y. Pradžia 7-tą val. va- kare. Kiek laiko atgal, viename draugijos susirinkime, į kurį buvo atsilankę ir keletas moterų, iškilo pasipriešinimas leisti moteris daly- vauti susirinkime, motyvuojant tuo- mi, jog moterys, kaip žmonės, esan- čios žemesnėmis už vyrus. Tuomį remiantis moterys buvo išvytos iš svetainės. Lietuvos Dukterų ir Sū- nų Draugijos yra nusistatymas mo- teris ir vyrus skaityti socialiai (draugijiniai) lygiais. Todėl ši drau- gija rengia diskusijas tuo klausimu ir kviečia visus Great Necko lietu- vius juose dalyvauti. Tie, kurie ma- no, kad moterys socialiai nėra ly- gios su vyrais, ateikit ir įrodykite tai. Įrodykite, kodėl jos negali pri- gulėti į tas pačias organizacijas, į kurias vyrai priguli. Įžanga veļtui kviečia visus Rengejais. (296-297)

ROCHESTER, N. Y.

Didelės ir svarbios PRAKALBOS paminėjimui sušaudymo Lietuvos darbininkų klasės vadų penktadienį, 19 d. gruodžio (Dec.), 1930, Gedemi- no svetainėje, 575 Joseph Avenue, Rochester, N. Y. Prasidės 8-tą val. vakara. Kiekvieno darbininko būtina pareiga dalyvauti šiame apvalkėji- me ir pagerbti kovoję už darbininkų klasės reikalus kritusius draugus. Tuo patim žygiu pasmerksime kru- vinąjį Lietuvos fašizmą už sušaudy- ma rinėtų vadų ir už pūdyma ka- lėjimuose tūkstančių darbininkų. Kal- bės draugas M. Dusaika. Degkime kerštu prieš juoduosius teroristus, at- simindami tą baisia tragedija, kuri įvyko keturi metai atgal! Sudary- kime šį mitingą skaitlingai! Kviečia Priešfasistinis Komitetas. (296-297)

DETROIT, MICH.

L.D.S.A. 17-tos kuopos lavinimosi susirinkimas bus seredoje, 17 gruo- džio, Draugijų svetainėje, 4637 W. Vernor Highway, 7:30 val. vakare. Lavinimosi tema "Ar reikalinga or- ganizuoti jaunuolius." Visos narės malonėkit atsilankyti. Kviečiame ir pašalinus ateiti. Komisija. (296-296)

Sekmadienyj "Laisves" Koncertas 14 Gruodžio-Dec., 1930, Brooklyn Labor Lyceum 943 Willoughby Ave. Brooklyn, N. Y.

Prasidės 3:30 Val. po Pietų. Po Koncertui bus Šokiai; Prof. Retikevičiaus 7-nių Kavalkų Orkestra Grieš Amerikoniškus ir Lietuviškus Kavalkus

Elena Retikevičiūtė-Rich

Pasizymėjusi pianistė, apart vadovavimo chorų, šiame koncerte ji akompanuos F. Stankūni

Būkite visi, pasimatykite su draugais iš toli ir arti. Tuo pat žygiu paremsite savo dicaraštį moraliai ir materiali

L. Bernice Salinaitė

Muzikos mokytoja. Ji akompanuos pianu didžiū- mai dalyvių šio koncerto programoje. Ji taip pat vadovaus merginų seksteto dainų aktą.

Margaret Česnavičiūtė

Ji linksmina mūsų dienraščio rėmėjus savo maloniu, lyrišku sopra- no balsu. Apie ją, kaip apie dainininkę ir artistę, daug kalbėti mums nereikia, nes ji dainuodama ir lošdama operose įsigijo puikios karjeros.

William Endziulis, Smuikininkas

Muzikos mokytojas amerikoniškose mokyklase.

Marijona Paraliūtė

Koloratura sopranas iš Worcester, Mass. Labiausia mylima dainininkė visoje Naujoje Anglijoje.

George Righthand

Plieniniu pjūklų grajus rusų liaudies dainas.

IVAN STESCHENKO, Carsuis Bassas

Dabar jis vaidina Grand Operoje, Philadelphiaje, kaip vyriausia figūra, kur darbininkui neprieinama įžanga. "Laisvės" koncerte ir mes turėsime progos jį išgirsti.

AIDO CHORO MERGINŲ SEKSTETAS.

L. B. Salinaitė Mokytoja Pirmoje eilėje iš kairės į dešinę: A. Jeskevičiūtė, L. B. Salinaitė, A. Kairiūtė; antroje eilėje: L. Butkiūtė, E. Pekiūtė ir M. Ašmenskaitė.

FRANÁS STANKŪNAS, Bassas

Jis yra skaltomas geriausias lietuvių Bassas Amerikoje. Savo karjere, kaip dainininkas ir artistas, amerikoniškoje scenoje Stankūnas pradėjo su operatiška grupe "Gypsy Vag- abonds. Mes jį girdėsime sekantį sekmdienį.

Dainuos Maspetho Lyros Choras, vadov. E. Retikevičiūtės ir Br'klyno Aido Choras, vadov. B. Šalinaitės. Lyros Vyrų Choras duos darbininkiškus dainų.

Prašome išanksto įsigyti įžangos bilietus, kad užsitikrinti sedynes. Įžanga 75c., \$1.00, \$1.50 ir \$2.00. Vien tik dėl šokių įžanga 50 centų.

VIETOS ŽINIOS

Pasimatysim Rytoj!

Rašyti dar ką daugiau, kalbėti, raginti— nėra reikalo. Visi žino, kad rytoj visi keliai ves į Labor Lyceum svetainę, kurioj bus "Laisvės" koncertas. Vadinasi, pasimatysim ten visi. Tiek pastebim: **ne-siveluokit!** Ateikit visi anksčiau, laiku, tai bus daugiau progų šokikam po koncertui pasišokti.

Masinis Mitingas del Išliuosavimo Imperial Valley Kaliniu

Rytoj, gruodžio 14 d., kai 2 v. p. p., Manhattan Lyceum salėje, 66 E. 4th St., New York, įvyks masinis mitingas reikalavimui paluosuoti astuonis darbininkų kovotojus, katrie sėdi kalėjime Imperial Valley, Californijoje. Kalbės Amis, Engdahl, Anna Burlak ir kiti kalbėtojai.

Dveju Metu Taupyba Nuėjo Dūmais; Verkia Nuskriausta Darbininkė

Pereito ketvirtadienio vakare užėjo į brooklyniskės Kompartijos Sekcijos raštinę (61 Graham Ave.) tūla darbininkė B. Pradedta ji pasakoti, kas dėjos dirbtuvė, kur ji dirba. —Darbininkai,—sako ji,—susirūpinę. Kiti verkia. —Ar daugelio pinigai žuvo?—klausi jos. —Nesisako, išskiriant vieną merginą, kuri daugiau verkė, negu kitos. —Ar daug jos žuvo? —Suma ne didelė, tik \$30 išviso. Bet žinok, drauge, kad tai dviejų metų taupyba. Per du metus ši mergina dirbo fabrike už nedidelę algą. Šiūkam—taupė. Na, ir susidėjo \$30, džiaugdamosi, kad sekama vasarą turės pinigų vakacijom, poilsiui; gal kur į kitą miestą dar žadėjo partraukti. Bet...

Tokių bus labai daug. Kapitalistiniai laikraščiai rašo, kad Bank of United States depozitoriai didžiumoj susidėjo iš sveturigimių darbininkų. Bus ašarų, bus verkimo. Šale mūs stovėjęs draugas, sako: —Matot, kokia ta kapitalistinė sistema: žmogus dirba, dirba, taupo jis taupo ir galop neturi kur tų pinigų padėti, jie ir sutaupo. Kapitalistai atlapa, jei ne vienai, tai kitai. Tiesa! Skaudū tiesa! Darbininkai turėtų kuovėkiausiai susiprasti, organizuotis, ir kovoti už pašalinimą toios sistemos!

XYZ.

Einsteinas Pabėgo nuo Būrio Reporterių

Pereitą ketvirtadienį, kuomet laivas Belgenland pribuvo New Yorko uostan, kelios dešimtys spaudos korespondentų ir fotografistų įsiveržė jį ir puolėsi prie vokiečių mokslininko Einsteinio, kuris laivė radosi. Išsykiu, tarke keliolikos minutų, Einsteinas kalbėjosi ir bandė juokauti, bet ilgainiui tas viskas jam pasidarė taip įkyru, kad jis metė juos ir pabėgo su savo žmona. Einstein pirmadienį apieis New Yorką ir plauks į Californiją.

T.D.A. 17-tos Kuopos Knygu Peržiūrėtojam

Draugai, kurie esate apsiėmę peržiūrėti Tarptautinio Darbininkų Apsigynimo 1-mos kuopos knygas, tai susirinkite 14 d. gruodžio į "Laisvės" raštinę, 10 val. ryto. Tik nepamirškite, draugai. 17 Kuopos Sekret. A. M.

Tūkstančiai Darbininkų Apgauta ir Nuskriausta Su Nubankrūtavimu Banko

Su užsidarymu Bank of United States, kuris New York'e ir apielinkėje turėjo apie 60 savo skyrių, išslydo paskutinis centas iš kišenių tūkstančių šito miesto darbininkų. Tarsi kokios pavietrės apšėtais jie pasijuto. Juk tai jų paskutinis taupyba; paskutinis skatikas, kuriuo tikėjosi juoda diena palengvinsia.

Bankas su visais savo skyriais dabar randasi New York'o valstijos bankinio departamento žinioje. Departamento superintendentu yra Joseph A. Broderick, todėl jis ir yra faktiniojo valdovo šito banko. Tolydžio bus tirčiama vidujiniai banko reikalai. Bankas uždarytas. Niekam pinigų nėra išmokama. Pereitą ketvirtadienį prie banko skyrių buvo susirinkusios minios darbininkų-depozitorių. Raita ir pėsčia policija vaikė juos, darydama "tvarką."

Kiek Depozituota Pinigų?

Laikė užsidarymo, banke radosi apie \$160,000,000 depozitų, sako tūli daviniai; bet kiti pranešimai skelbia, kad buvę \$202,972,469 depozitų. Tačiau tai mažai svarbu pati suma; svarbu, kad labai daug pinigų bus žuvusių. Is vis daugiausiai darbininkų, kadangi šis bankas turėjo savo skyrius darbininkiškuose centruose. Be to, jo vardas buvo tokis garsus—Jungtinių Valstijų Bankas. Daugelis net manydavo, kad tai ištikro valdžios bankas ir todėl jis pastovus, užtikrintas.

Buvo Bandyta Sujungti

Lapkričio 24 d. buvo darytas bandymas šią banką sujungti su Manufacturers Trust Co., Public National Bank and Trust Co., ir International Trust Co.. Bet, veikiausiai, kuomet šitų įstaigų viršininkai suuodė, kad Bank of United States smarkiai dvokia bankrūtu, tai ir pabėgo.

Sjuo tarpu, betgi, daugelis žmonių manė, kad ir minėti bankai yra paliesti ir todėl tie, ką turėjo juose pinigų pasidėję, susirūpino, kol dalykai biskę išaiškėjo.

Be kitų, banke raudasi įdėta ir valdžios (pašto taupybos) pinigų sumoje \$164,927,11, bet jie nežus, kadangi tam tikrais keliais buvo užgarantuoti.

New Yorko miesto pinigų šituose bankuose radosi apie \$1,500,000, ir jie nebuvo iokiais bonais užgarantuoti, todėl gali dalis žūti.

Be to, sakoma, randasi gera suma moterų drabužių industrijos fabrikantų. Kiek—nežinia.

Duos Paskolą

Pasitarus su valdžios žmonėmis, 23 didieji New York'o bankai išleido pareiškimą, skelbiantį, kad jie gali duoti 50 nuosimtį paskolos visiem Bank of United States depozitoriams, bet už tai lmsių 5-tą nuosimtį. Reikiama, jei žmogus, sakysim, turėjo 50 dolerių pasidėjęs į Bank of United States, tai jis, dabar gali nueiti į bile vieną iš tų bankų su knyguite ir gauti paskolą 25 dolerių. Bet už tai jis turės mokėti 5 nuos. palūkos.

Vadinasi, bankininkai ir čia pasipingaus, nors tiesa, kalburiem subankrūtavusio banko depozitoriam gal bus galima šiek bent tiek atgauti savo pinigų. Tarpe tų 23-ju, randasi sekami bankai, į kuriuos subankrūtavusio banko depozitoriai gali kreiptis: Bank of New York & Trust Co.; Bank of Manhattan Trust Co. (pastarojo skyrius randasi Brooklyn'e, ant kampo Havemeyer ir Broadway); Chase National Bank; New York Trust Co.; First National Bank; Irving Trust Co., etc.

Didelis Krizis

Šis bankrūtas parodo vieną: Jungtinių Valstijų kapitalizmas randasi dideliame krizyje. Laikė pirmųjų šių metų dešimties mėnesių Jungtinėse Valstijose subankrūtavo 734 bankai, nunešdami apie \$317,000,000 pinigų.

Vadinasi, p. Hooverio ir kitų geradėjų skelbimai, kad viskas gerai ir puiku, kad šalies ekonomija drūta, eina vėjais, kaip ta darbininkų taupyba, kuri buvo įdėta į subankrūtavusius bankus.

Nepavykęs J. Butėno Koncertas.—Jonas Nervuotas!

Pereitą trečiadienį Grand Manore įvyko Jono Butėno koncertas. Fašistai jį skelbė, kaip įmanydami, bet... žmonių susirinko apie pusantro šimto. Ir tai buvo tik dėka tam, kad Butėnas iš anksto apsilankė pas gerus žmones juos užkviesti ir tikėtus parduoti!

Butėnas dainavo prastai. Ar tai jam kalėjimas sugadino balsą ir pakirto energiją, ar šeimyniški dalykai, ar kas— nežinia. Tiek žinoma, kad patys klausytojai, ažuot gėrėtis dainomis, it gailėstį dainininkui reikėdami, nusiminusiai sėdėjo.

Entuziazmo nebuvo ir jo negalėjo būti, kuomet tokioj svetainėj sėdėjo tik virš šimto žmonių.

Žiūriu aš į Butėną ir manau: "Tai, Jonai, ko tu dasygyveni! Ar atmeni tuos laikus, kada tavo koncertuose tūkstančiai susirinkdavo, entuziastiškai tave pasitėkdami ir nulydėdami nuo pagrindų, kai tikrą artistą? Gavęs prasiėkimą tarpe darbininkų, išgarsintas darbininkiškos spaudos, tu, Jonai, spjovėi ant jų, ir pasirinkai kelią, į kurį darbininkai nenori pažūrėti. Dabar matai..."

Mačiau koncerte keletą profesionalų, keleta biznierių ir visą eilę salūninkų, kurių tūli kažin ką kuždėjosi, mažai kreipdami domės į dainas. Girdėjau, kad Butėnas greit žada apiešti J. V. Nepavykus šitam jo maršrutui, dainininkas smarkiai perpykęs ant visų, žada daugiau čion negrįžti su gastrolėmis.

Girdėt, kad Jonas ir šeimynka vežšis į Lietuvą.

Ku-ku.

Svarbios Prakalbos Paminėjimui Mirties Tų Keturių.

Gruodžio 17 d., vakare, "Laisvės" Svetainėje, įvyksta labai svarbios prakalbos paminėjimui keturių metų sukaktuvių nuo nužudymo Poželos, Giedrio, Greifenbergerio ir Ciornio Lietuvoj ir fašistinio perversmo įvykimo.

Kalbės d. A. Bimba ir kitas kalbėtojas. Nepamirškite trečiadienio!

Pradedamas Statyti Naujas Brooklyno Paštas

Šeštadienį, šiandien, bus padėti pagrindai naujam Brooklyno paštui, kuris lėšuos apie \$2,700,000. Jis statomas ant Washington ir Johnson gatvių.

Kas Radote?

Pereitą sekmadienį Augščiausios Prieglaudros kuopų parengime "Laisvės" svetainėje drg. Blažaičiūtė pametė pirštines. Tie, kurie radote, malonėkite atnešti į "Laisvės" administraciją, už ką tariame išanksto aciū.

TEATRAS—DAINOS—MUZIKA

FRANCOZISKAS SNEKYS "SOUS LES TOITS DE PARIS"

Little Carnegie Playhouse (146 W. 57th St., New York) su gruodžio 15 d. pradeda rodyti francūzišką veikalą "Sous Les Toits de Paris" (Po Paryžiaus Pastogėmis). Tai

berods pirmas šitoy šalij frančūziškas šnekys. Vaidina žymūs aktoriai. Veikalas piešia gyvenimą Paryžiaus gengsterių. Bus rodomas ištisą savaitę.

FRIENDS OF MUSIC KONCERTAI

Beveik kas antrą sekmadienį organizacija, vadinama Friends of Music (Muzikos Draugai) Metropolitan Operoje, New York'e, duoda koncertus. Turi nepaprastai gerai išlavintą chorą, kuriam prilygti retas kuris choras gali. Dainuoja daugiausiai senoviškas kompozicijas (oratorijas), katrų mažai kur kitur girdisi. Orkestra iš Metropolitan Operos. Diriguoja Bodanzky, Metropolitan Operos dirigentas. Muzikos mėgėjams šitie koncertai neprošali pamatyti iš to atžvilgio, kad susipažinti su techninėmis dainų išpildymo pusėmis. Sekamas koncertas įvyks gruodžio 21 d., 4-ta val. po pietų.

Tel., Juniper 6776

J. WANNA, JR.

Lietuvys Laisniuotas Elektros Įvedimo Kontraktorius

65-02 Grand Street
Maspeth, N. Y.

Mes paroduame naujausios mados visus Muzikos Instrumentus, pradėjus nuo RADIO iki REKORDŲ (Cash or Credit). Pataisom, sutūninam ir prisitūninam į namus.

JUOZAS B. AMBROZAITIS
500 Grand St., Brooklyn, N. Y. Tel., Stagg 5633

JAUNUOLIAI AUGA SVEIKI IR STIPRUS VALGYDAMI

"VARPO" Keptuvės DUONA

Varpas Bakery, 38-40 Stagg St., Brooklyn, N. Y.

A. M. Balchunas, Savininkas Tel., Stagg 5936

NAUJAUSIOS MADOS

Rusiška **PIRTIS** Turkiška

Flushing Russian and Turkish Baths, Inc.

ĮZANGA NUO 8 VAL. RYTO IKI 6 VAKARŲ 50c
PO 6 VALANDOS VAKARŲ 75c

Antroj klasėj lašais išsimaudymas ir miegojimas per visą naktį ant trečių lubų, orngam kambaryj—35 CENTAI EXTRA!

M. TEITELBAUM, Manadžeris

Naujai perdirbta Rusiška-Turkiška Pirtis dabar atidare naujausios rūšies maudynes su moderni kais pagerinimais. Čia įtalyta didelis plaukimui pridras su šviežiu vandeniu. Lapsuotas vantos išspėrimui veltai!

ATDARA DIENĄ IR NAKTĮ

MOTERIMS PANEDĖLAIS IR UTARNINKAIS. Panedėlais nuo 12 val. dienę per visą naktį; Utarninkais nuo 12 v. dienę iki 12 v. naktį. Trys gariniai kambariai delei išspėrimo: Rusiškas, Turkiškas ir garo vanojimosi kambarys. Didelis, orngas miegojimui kambarys; talp kat RESTORANAS su geriausiu garantuotu patarnavimu.

29-31 Morrell Street, tarpe Cook ir Debevoise Sts.
Ties Broadway ir Flushing Avenue, Brooklyn, N. Y.
Telefonas: Pulaski 1090

MOT. LAUKUS, Fotografas

214 Bedford Ave., Brooklyn
Tel. Greenpoint 9-7831

Geriausia Studija Brooklyne. Atėikit Persitiktinti

MOT. LAUKUS, Fotografas

214 Bedford Ave., Brooklyn
Tel. Greenpoint 9-7831

Geriausia Studija Brooklyne. Atėikit Persitiktinti

PAJIESKOJIMAI

MONIKA ROMUTIENĖ ieško savo broliū Kazimiero Pranio ir sūnau Kazimiero Gelguto. Abu paeina iš Zagariės miestelio, šiaulių apskrėdio. Meldžiu juos pačius atsiskauti arba kas žinote, praneškite. Monika Romutiene, gorod Omsk, ul. 5-toj Armi, dom 169, Sibir, U.S.S.R. (295-296)

REIKALAVIMAI NAUDOKITĖS PROGA!

Reikalingas partneris—pusininkas mašinsape, taisoma automobiliai ir įvairios kitokios mašinos. Nesirūpinkite del įnešimo. Ateikite pasitarti. Biznis egzistuoja per penkis metus. Savininkas lietuvis. Partnerio reikalauju todėl, kad vienam perplatus biznis. 819 Lexington Ave., tarp Patchen Ave ir Reid Ave., Brooklyn, N. Y. (295-297)

ISRANDAVOJIMAI

PASIRANDAVOJA šviežius formišiuotas kambarys del svariojo ypatos. Matyti galima bile laiku. Kreipkitės po No. 62 Ten Eyck St. dvėjais trepaėj. Brooklyn (Williamsburghe), N. Y. (295-296)

IMPERIAL BARBER COLLEGE

Vyrai, kurie be darbo, dabar laikas ir gera progą mokintis barberystės amato. Galit išsimokinti i trumpą laiką ir vėliau padaryti gerą pragyvenimą. Mes mokiname barberianti ir moterų plaukus kirpti. Pilnas kursas tik \$25.00. Ateikite ir persitikrinkite. Lietuvis instruktorius.

IMPERIAL BARBER COLLEGE
612—10th Ave., cor. 44th St.
New York, N. Y. (276-20)

Telephone, Stagg 9910

LORIMER RESTAURANT

Lietuvių Valgykla

VISOKIU ROSIŲ SVIEZOS VALGIAI, GAMINAMI LIETUVISKU IR AMERIKONISKU STILIUM

Pavalgius čia malonu pabūti, pasišnekušiuoti su kitais, arba ramiai pasiskaityti.—Sykj atsilankę persitikrinsit.—Pabandykite!

SAVININKAI MARČIUKAI

417 Lorimer Street "Laisvės" Name
BROOKLYN, N. Y.

Telefonas: Stagg 9105

DR. A. PETRIKA
(PETRICK)
LIETUVIŠ DENTISTAS
221 S. 4th St., Brooklyn, N. Y.

X-Spinduliu Diagnostika
Gazo Anestezika

VALANDOS:
Nuo 9 val. ryte iki 8 val. vakare.
Pepktadieniais ir šventadieniais tik susitarus.

Telefonas Stagg 2812

FRANK WHITE
STODGENSIS

Metalu Išmušame Sienas ir Lubas; Užtaisome nuov Vandens.

229-231 LEONARD ST.,
Brooklyn, N. Y.

Mūsų darbu patenkinti visi, kuriem tik dirbame.

Telephone, Greenpoint 2320

J. GARŠVA

GRABORIUS
UNDERTAKER

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

Išbalzamuoja ir laidoja numirusius ant visokių kapinių; parsando automobiliais ir karitais vėvežimoms, trūkitynoms ir pasivažinėjimams.

231 Bedford Avenue
BROOKLYN, N. Y.

MATTHEW P. BALLAS
(BIELIAUSKAS)

GRABORIUS
(UNDERTAKER)

NOTARY PUBLIC

Patarnauju visiem be atkurtumo. Tolumas del manęs atkurtumo nedaro. Mano ofisas atdaras dieną ir naktį. Darba atlieku gerai. Reikale kreipkitės pas mane, o patarnauju kuogeriausiai.

734 Grand Street
BROOKLYN, N. Y.
Phone, Stagg 5043

Telephone: Stagg 4409

A. RADZEVICIUS
GRABORIUS
(UNDERTAKER)

416 Metropolitan Avenue
(Arti Marey Avenue)
BROOKLYN, N. Y.

Tel., 0783 Stagg

J. LeVANDA
(Levandauskas)

GRABORIUS
(Undertaker)

107 Union Avenue
(Arti Grand St.)
BROOKLYN, N. Y.

Tel., 0783 Stagg

J. LeVANDA
(Levandauskas)

GRABORIUS
(Undertaker)

107 Union Avenue
(Arti Grand St.)
BROOKLYN, N. Y.

VIDURIAI UŽKIETĖJE

Kendrick's Herb Laxative Yra Padaryta iš Grynų Žolių ir Neturi Sąvyje Jokiu Chemikalų

Šis vaistalas neužaukda papročio ir atliuosuoja vidurius ir pagelbsti sugražinti natūralj vidurių malimą. Noreikia virinti, o tik sumaišyti su vandeniu ir užsigerti cinant gult. Visiškal nekankmingas, ir galima dnot vaikams, kūdikiams, lyglai kaip ir suaugusiems. Kaina . . . . . 60c, per paštą 65c

Kundroto aptieka yra didžiausia ir seniausia vaistinė. Mes specialistai sutalėyti daktarų receptus, ir užtikrinam, kad sudėtinės šiu receptų daly, gydymoju užsakyta, yra naujos, tyros ir geriausios

Mes taip pat turime žolių ir gerų sandėlių gyduolių. Kiekviems kartj reikalaujant, kreipkitės:

KUNDROTO APTIEKA
P. J. KUNDROTA, Savininkas

229 Bedford Avenue Brooklyn, N. Y.
Kamp. N. J. toni gatvės Tel., Greenpoint 2017-2360-3514

Iškirkite šį skelbimą ir prisigaukite kartu su užsakyamu.